

**STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ
A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE**

ÚSTŘEDNÍ INSPEKTORÁT

Květná 15, 603 00 Brno

tel.: 543 540 201, fax: 543 540 202

Zpráva o výsledcích plánované kontroly cizorodých látek v potravinách v roce 2006

březen 2007

Zpracoval: Ing. Petr Schneeweiss

Obsah

- 1. Úvod**
- 2. Přehled zjištěných výsledků v roce 2006**
  - 2.1. Dětská výživa
  - 2.2. Ovoce a zelenina, skořápkové plody
  - 2.3. Brambory a výrobky z brambor
  - 2.4. Obilniny a výrobky z obilnin
  - 2.5. Pekařské výrobky
  - 2.6. Mléčné výrobky
  - 2.7. Nápoje
  - 2.8. Masné a rybí výrobky
  - 2.9. Koření, kakao, káva, čaj
  - 2.10. Lihoviny
  - 2.11. Oleje, olejnatá semena
  - 2.12. Dehydratované výrobky, ochucovadla
  - 2.13. Bioprodukty
  - 2.14. Doplnky stravy
  - 2.15. Genetická modifikace u výrobků ze sóji a kukuřice
  - 2.16. Dioxiny
- 3. Závěr**
- 4. Přílohy**

1. Úvod

Na základě požadavku usnesení vlády č. 810/1998 (Akční plán zdraví a životního prostředí), programu Ministerstva zdravotnictví ZDRAVÍ 21 a usnesení vlády č. 1320/2001 (Strategie bezpečnosti potravin) je kladen zvýšený důraz na zabezpečení státního dozoru nad potravinami uváděnými na trh, na plánované sledování zdravotní nezávadnosti surovin rostlinného a živočišného původu, používaných k výrobě potravin, na postupné snižování expozice chemickými látkami z potravin a pokračování monitoringu mimo jiné i obsahu cizorodých látek v potravinových řetězcích.

Zpráva za rok 2006 formou tabulek a grafů doplněných o krátké zhodnocení dává informaci o úrovni výskytu jednotlivých kontaminantů a reziduí pesticidů v potravinách rostlinného původu. Výsledky analýz jsou ukládány do centrální databáze informačního systému Kontrolní a laboratorní činnost SZPI, který umožňuje jejich zpracování a výstup ve formě excelových nebo pdf souborů.

Při sestavování a realizaci monitoringu cizorodých látek v roce 2006 byly zohledněny následující předpisy a dokumenty: Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 396/2005, o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu, Nařízení Komise č. 466/2001, kterým se stanoví maximální limity určitých kontaminantů v potravinách, doporučení Evropské komise 2006/26/EC týkající se koordinovaného programu k zajištění souladu s maximálními limity reziduí pesticidů v obilovinách a některých dalších produktech rostlinného původu, doporučení Komise č. 2004/705/EC týkající se monitorování úrovně dioxinů a polychlorovaných bifenyly v potravinách, doporučení Komise č. 2005/108/EC o dalším zjišťování obsahu polycyklických aromatických uhlovodíků v některých potravinách, rozhodnutí Komise č. 2005/402/EC týkající se opatření vztahující se na chilli a výrobky z chilli, zprávy o výsledku jednání pracovního orgánu EK- skupiny pro zemědělské kontaminanty .

V případě překročení maximálního limitu u sledovaného analytu stanoveného závazným právním předpisem, SZPI uloží zákaz prodeje či distribuce kontrolované potraviny. Není-li potravina v době ukončení analýz vyexpedována, je nařízeno stažení potraviny. Kontrolovaná osoba je pověřena provést opatření vedoucí k minimalizaci dalšího výskytu nevyhovující potraviny.

Na realizaci monitoringu cizorodých látek se podílí 7 regionálních inspektorátů (Praha, Tábor, Plzeň, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Brno, Olomouc), které provádějí odběr vzorků, které jsou následně odesílány k laboratorním analýzám. Laboratorní vyšetření jsou prováděny v laboratořích SZPI v Praze a Brně. Pro účely analýz vzorků v rámci monitoringu cizorodých látek jsou využívány rovněž externí laboratoře – laboratoř Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, laboratoř Státního veterinárního ústavu v Jihlavě, laboratoř Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě.

Ve zprávě jsou použity následující zkratky a vysvětlivky:

EK	Evropská Komise
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
CL	cizorodé látky
MRL	maximální reziduální limit
BADGE	bisfenol-A-diglycidether
DDT	dichlordiphenyltrichlorethan
PCCD	polychlorované dibenzo-p-dioxiny
PCDF	polychlorované dibenzofurany
MCPD	3-monochlorpropan-1,2-diol
PAH	polyaromatické uhlovodíky

n	počet všech příslušných rozborů, kdy za jednici je výsledek započten jedenkrát a za n-tici n-krát (tedy počítáno včetně podvzorků)
pozit	počet vzorků s pozitivním nálezem (výsledek větší než mez detekce dané metody)
% pozit	procentický podíl vzorků s pozitivním nálezem
N	počet všech příslušných rozborů, kdy za jednici je výsledek započten jedenkrát a za n-tici také jedenkrát
N+	počet nevyhovujících vzorků (vzorky překračující maximální limit)
% N+	procentický podíl nevyhovujících vzorků
medián	střední hodnota souboru (je-li méně než polovina výsledků pozitivních, je tato hodnota vyjádřena zkratkou n.d. = no detected)
průměr	aritmetický průměr souborů výsledků (u vzorků s výsledkem vyšetření pod detekčním limitem se do průměru započítává hodnota 0)
95% kv.	95% kvantil (percentil) udává hodnotu, pod níž leží nebo je jí rovno 95% všech naměřených výsledků souboru pro daný znak (tzn., že je-li méně než 5 % výsledků pozitivních, je tato hodnota vyjádřena zkratkou n.d. = no detected)
min	nejnižší hodnota souboru výsledků
max	nejvyšší hodnota souboru výsledků

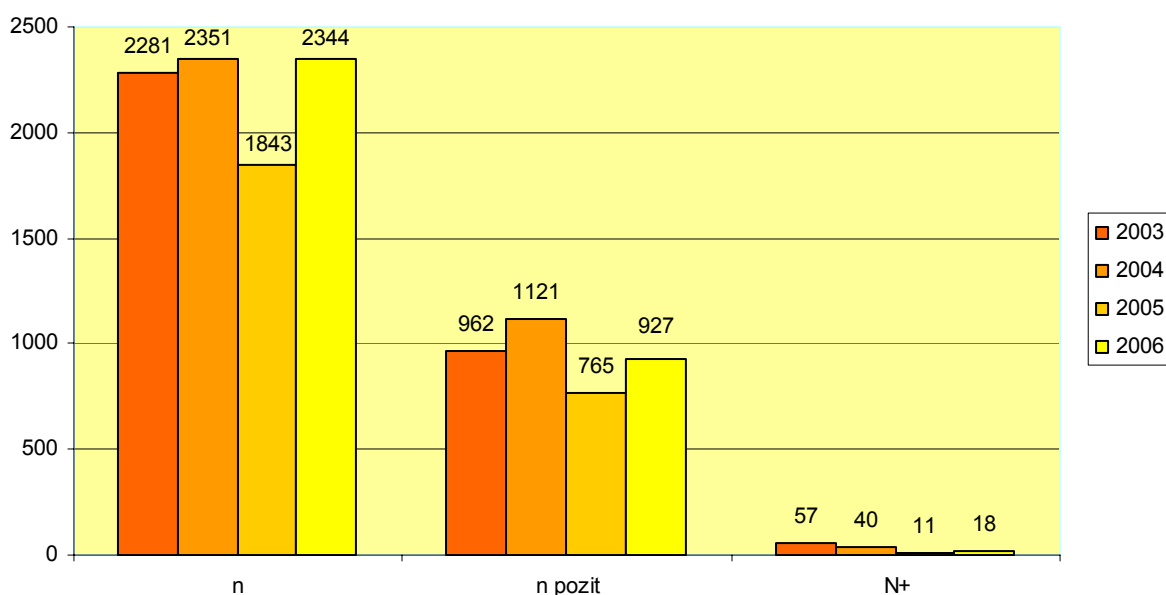
2. Přehled zjištěných výsledků v roce 2006

V roce 2006 bylo SZPI odebráno v rámci monitoringu cizorodých látek celkem 2343 vzorků. Hygienickému limitu nevyhovělo 18 vzorků, což představuje z celkového počtu odebraných vzorků 0,77 % nevyhovujících (graf 1). Procento nevyhovujících vzorků v porovnání s rokem 2005 (0,6 %) je srovnatelné.

Ze závěrů kontrolní mise DG SANCO 7628/2005 vyplynulo pro ČR doporučení navýšit v roce 2006 počet vzorků na stanovení reziduí pesticidů v potravinách a zároveň rozšířit spektrum sledovaných účinných látek. V daném roce bylo odebráno o 300 – 350 vzorků více, než-li v letech předchozích (graf 2). Stejně tak se podařilo rozšířit spektrum sledovaných účinných látek a jejich metabolitů (tab. 2)

V rámci EU i nadále dochází ke sběru dat a zjišťování obsahů u kontaminujících látek, které prohlásil Vědecký výbor pro potraviny za látky se zvýšeným rizikem pro lidské zdraví. Záměrem Evropské komise je přezkoumání stávajících limitů nebo stanovení nových maximálních limitů v zájmu zajištění ochrany veřejného zdraví (jako např. kadmium, benzo(a)pyren, ethylkarbamát). Proto se SZPI v rámci pravidelného sledování cizorodých látek zaměřila nejen na kombinace komodita/analyt pro něž jsou právními předpisy limity stanoveny, ale i na kontaminaty, jejichž sledování je požadováno Evropskou Komisí za účelem zavedení nových limitů, případně přehodnocení stávajících.

Graf 1: Zjištěné nálezy kontaminujících látek v potravinách v letech 2003 - 2006

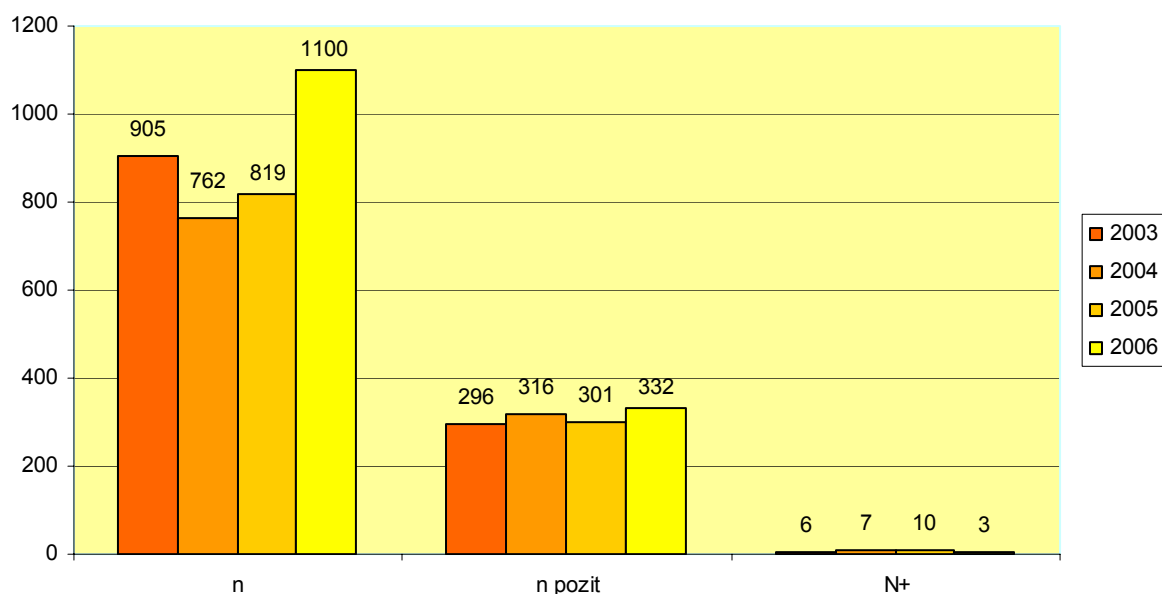
Tabulka 1: Zjištěné nálezy v rámci monitoringu cizorodých látek v roce 2006

Typ stanovení	n	pozit	% pozit	N+	%N+
Kontaminanty	1244	595	47,8	15	1,2
Pesticidy *	1100	332	30,2	3	0,27
- tuzemsko	348	71	20,4	0	0
- EU	586	202	34,5	2	0,34
- dovoz	148	59	39,9	1	0,68

n – počet vyšetření, N+ - počet nadlimitních nálezů, %N+ - podíl nadlimitních v %
 pozn. * u 18 vzorků nebyla země původu uvedena

Počet vzorků na stanovení reziduí pesticidů byl v roce 2006 v porovnání s předchozími roky navýšen. V roce 2005 bylo odebráno 819 vzorků, u kterých bylo provedeno celkem 88 078 rozborů. Rozsah sledovaných pesticidů včetně metabolitů v roce 2005 byl 150. V roce 2006 bylo odebráno 1100 vzorků, u kterých bylo provedeno celkem 125 265 rozborů (tab. č. 2).

Graf 2: Zjištěné nálezy reziduí pesticidů v rámci monitoringu CL v potravinách v letech 2003 - 2006

Tabulka 2: Monitoring reziduí pesticidů v letech 2004 - 2006

	2004	2005	2006
Celkový počet vzorků	762	819	1100
Počet sledovaných pesticidů (včetně jednotlivých metabolitů zahrnutých do definice pesticidů)	145	150	184
Počet analýz	70 409	88 078	125 265
Počet vzorků s pozitivním nálezem	316	301	332
Počet vzorků s nadlimitním nálezem	7	10	3

2.1. Dětská výživa

U dětské výživy je pravidelně sledována přítomnost mykotoxinů, polyaromatických uhlovodíků, reziduí pesticidů a dusičnanů. V rámci monitoringu cizorodých látek bylo odebráno 227 vzorků. V roce 2006 nebyl u žádného vzorku dětské výživy překročen maximální reziduální limit.

Ze skupiny sledovaných mykotoxinů byly zachyceny 4 pozitivní nálezy patulinu v dětské výživě na bázi ovoce a zeleniny (především s podílem jablek). Nejvyšší zjištěná hodnota byla $7,2 \mu\text{g.kg}^{-1}$, přičemž právní předpis povoluje maximálně $10 \mu\text{g.kg}^{-1}$. Přítomnost aflatoxinu M1 v dětské mléčné výživě nebyla zaznamenána.

Tabulka 3: Obsah patulinu v dětské výživě (hodnoty v $\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
patulin	37	4	10.81	0	0.00	0,66	n.d.	5,40	n.d.	7,20

Tabulka 4: Obsah aflatoxinu M1 v dětské mléčné výživě (hodnoty v $\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
aflatoxin M1	15	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

V dětské obilné výživě byl sledován výskyt mykotoxinů, ať už se jednalo o aflatoxiny B₁, B₂, G₁, G₂, ochratoxin A, deoxinivalenol a zeralenon. Pozitivní nález některého z výše uvedených mykotoxinů byl zaznamenán pouze ojediněle. Ve 2 případech se jednalo o aflatoxin B1 a stejně tak i v případě deoxinivalenolu.

Tabulka 5: Obsah aflatoxinů v dětské obilné výživě (hodnoty v $\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
aflatoxin B1	10	2	20.00	10	0	0.00	0,02	n.d.	0,08	n.d.	0,09
suma aflatoxiny B1, B2,G1,G2	10	0	0.00	10	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
aflatoxin B2	10	0	0.00	10	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Tabulka 6: Obsah deoxinivalenolu v dětské obilné výživě (hodnoty v mg.kg^{-1})

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
deoxinivalenol	13	2	15.38	0	0.00	4,54	n.d.	29,53	n.d.	59,00

Tabulka 7: Obsah ochratoxinu A v dětské obilné výživě (hodnoty v $\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
ochratoxin A	10	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Tabulka 8: Obsah zearalenonu v dětské obilné výživě (hodnoty v mg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
zearalenon	9	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Jako indikátor výskytu a účinku karcinogenních polycyklických aromatických uhlovodíků v potravinách lze využít přítomnost benzo(a)pyrenu. Pro obilné a ostatní příkrmy pro kojence a malé děti je limit pro benzo(a)pyren stanoven Nařízením EK č. 2005/208/EC a činí 1 µg.kg⁻¹. V případě benzo(a)pyrenu byl zaznamenán pozitivní nález u 3 vzorků dětské obilné výživy, limit však překročen nebyl.

Tabulka 9: Obsah polyaromatických uhlovodíků v dětské obilné výživě (hodnoty v µg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
benzo[a]antracen	21	3	14.29	0	0.00	0,05	n.d.	0,29	n.d.	0,46
benzo[a]pyren	21	3	14.29	0	0.00	0,01	n.d.	0,06	n.d.	0,06
benzo[b]fluoranten	21	4	19.05	0	0.00	0,10	n.d.	0,28	n.d.	1,30
benzo[k]fluoranten	21	3	14.29	0	0.00	0,03	n.d.	0,17	n.d.	0,23
dibenzo[ah]antracen	21	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
chrysen	21	2	9.52	0	0.00	0,01	n.d.	0,05	n.d.	0,09
indeno[1,2,3-cd]pyren	21	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Druhým rokem byla sledována přítomnost semikarbazidu v dětské výživě na bázi ovoce a zeleniny umístěná do sklenic uzavřených víčky s plastovým těsněním. Při sterilizaci dětské výživy dochází k zahřátí plastového těsnění u kovového víčka, z kterého se může uvolňovat do potraviny rozkladem azodikarbonamidu semikarbazid. Z 15 odebraných vzorků byl zjištěn pozitivní nález u jednoho vzorku.

Tabulka 10: Obsah semikarbazidu v dětské výživě na bázi ovoce a zeleniny (hodnoty v µg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
semikarbazid	15	1	6.67	0	0.00	1,39	0,00	10,45	0,00	20,90

Na přítomnost reziduí pesticidů bylo v roce 2006 odebráno 87 vzorků dětské výživy. Z celkového počtu byly u dětské výživy na bázi ovoce a zeleniny zjištěny 2 pozitivní nálezy carbendazimu. U vzorku dětské obilné výživy pozitivní nález pirimiphos-ethylu.

Tabulka 11: Pozitivní nález reziduí pesticidů v dětské výživě na bázi ovoce a zeleniny (hodnoty v mg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
carbendazim	24	2	8.33	0	0.00	0,002	0,002	0,004	0,002	0,007
carbendazim (suma carbendazimu, benomylu a thiophanate-methylu)	24	1	4.17	0	0.00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01

Tabulka 12: Pozitivní nález reziduí pesticidů v dětské obilné výživě (hodnoty v mg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
pirimiphos-ethyl	17	1	5.88	17	0	0.00	0,005	0,004	0,009	0,004	0,014

U dětské mléčné výživy byly zjišťovány pozitivní nálezy chlorovaných pesticidů. Z 35 analyzovaných vzorků byla přítomnost zaznamenána u 6 vzorků. Jednalo se o následující rezidua pesticidů: hexachlorbenzen, lindan, DDT (suma) a metabolit 4,4' – DDE.

Tabulka 13: Pozitivní nález reziduí pesticidů v dětské mléčné výživě (hodnoty v mg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
4,4' - DDE	19	3	15.79	0	0.00	0,001	0,001	0,001	0,0003	0,001
hexachlorbenzen (HCB)	19	3	15.79	0	0.00	0,001	0,001	0,001	0,0002	0,001
lindan (gama HCH)	19	3	15.79	0	0.00	0,001	0,001	0,001	0,0003	0,001
suma DDT	19	3	15.79	0	0.00	0,004	0,006	0,006	0,0003	0,006

Tabulka 14: Obsah chlorovaných reziduí pesticidů v dětské mléčné výživě (hodnoty v mg.kg⁻¹ tuku)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
2,4' - DDD	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
2,4' - DDE	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
2,4' - DDT	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
4,4' - DDD	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
4,4' - DDE	16	3	18.75	0	0.00	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003
4,4' - DDT	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
hexachlorbenzen (HCB)	16	3	18.75	0	0.00	0,0002	0,0002	0,0002	0,0002	0,0002
lindan (gama HCH)	16	3	18.75	0	0.00	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003
beta HCH	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
alfa HCH	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
suma DDT	16	3	18.75	0	0.00	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003

Přítomnost dusičnanů byla zjištěna ve všech analyzovaných vzorcích, nicméně množství se nacházela pod limitem 200 mg/kg stanoveným Nařízením EK 2004/655/EC. Maximální hodnota činila 88,9 mg.kg⁻¹.

Tabulka 15: Obsah dusičnanů v dětské výživě (hodnoty v mg.kg⁻¹)

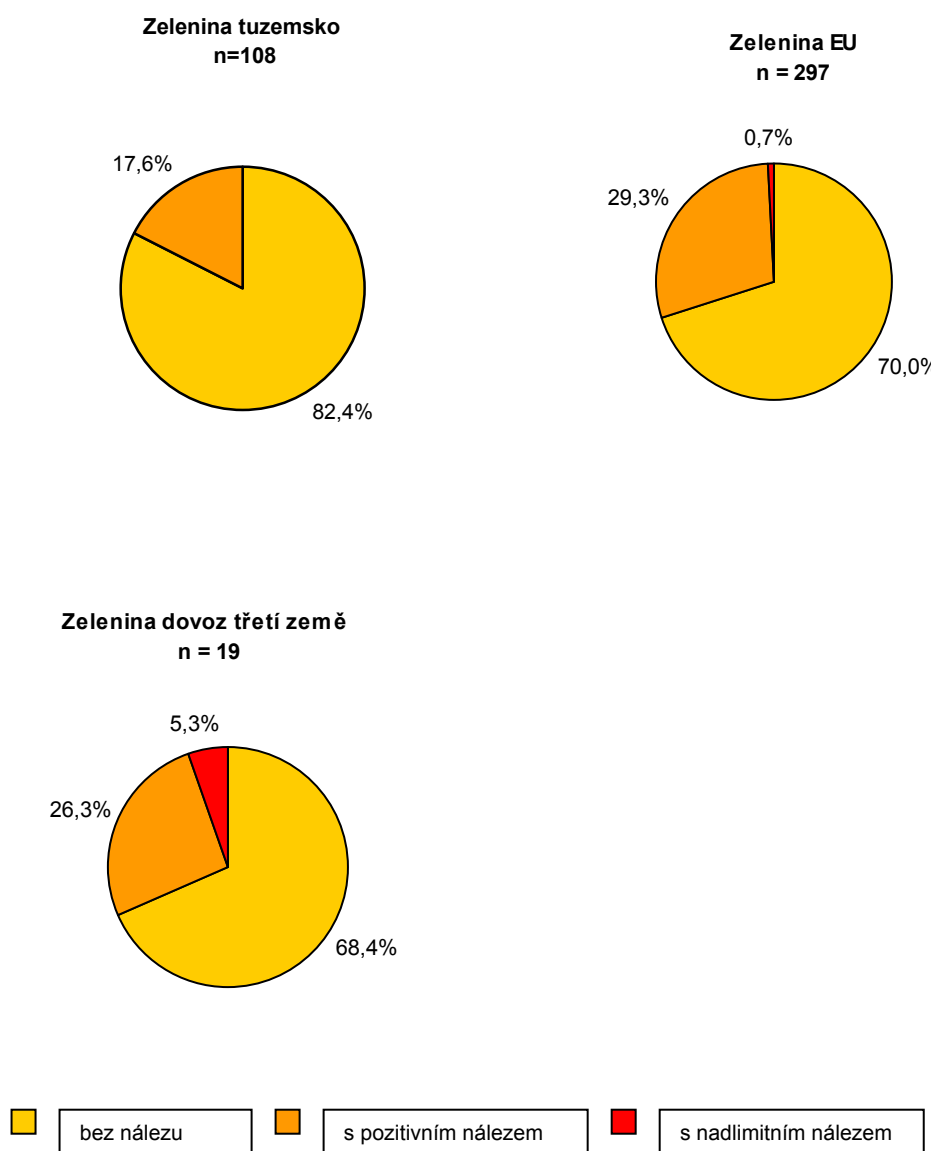
Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
dětská obilná výživa	10	10	100.00	0	0.00	41,19	38,90	87,40	12,80	88,90

2.2. Ovoce a zelenina, skořápkové plody

V případě vzorků čerstvého ovoce a zeleniny je hlavní pozornost zaměřena na sledování reziduí pesticidů a dusičnanů. U vzorků sušeného ovoce byly provedeny rozborů na přítomnost mykotoxinů a polyaromatických uhlovodíků (dle doporučení Komise č. 2005/108/ES)

V případě zeleniny bylo odebráno celkem 424 vzorků na stanovení reziduí pesticidů. vzorky původem ze států EU představovaly 70 % odebraných vzorků. Maximální reziduální limit byl překročen u 3 vzorků zeleniny. Jednalo se o vzorek mrkve, papriky a špenátu. U vzorku mrkve (země původu Francie) byl překročen MRL pro účinnou látku ethion. U papriky (země původu Maroko) bylo zjištěno nadlimitní množství dicofolu. Vzorek špenátu (Německo) nevyhověl svým obsahem procymidonu MRL 0,02 mg/kg.

Graf 3: Zjištěné nálezy reziduí pesticidů ve vzorcích zeleniny z tuzemska, států EU a třetích zemí (v %)

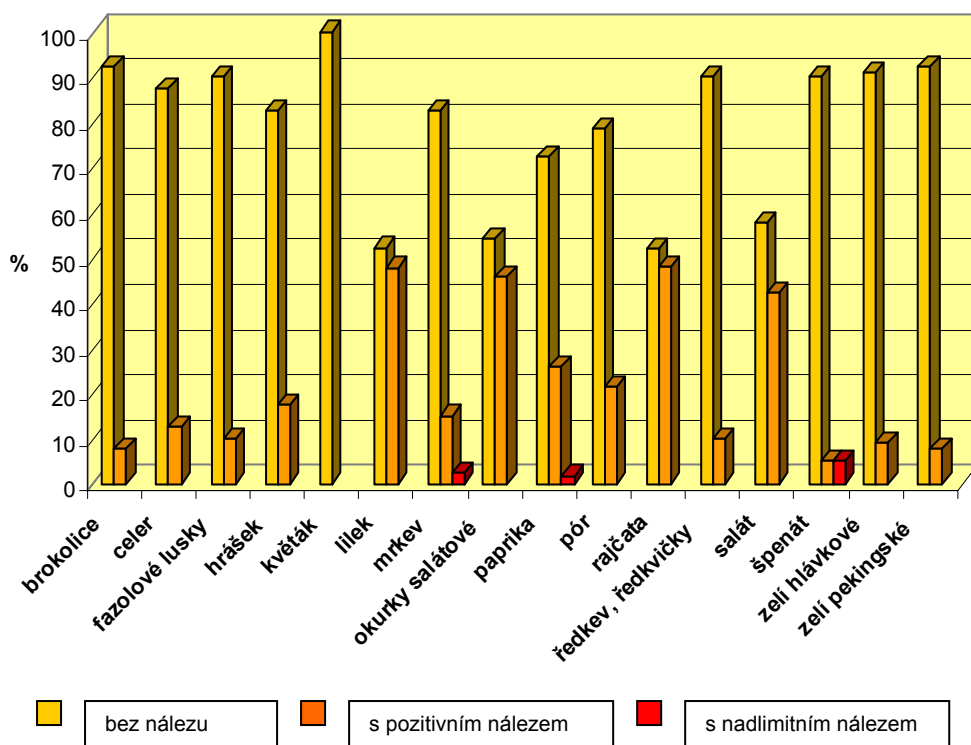
Z pohledu zastoupení jednotlivých zemí na celkovém počtu odebraných vzorků zeleniny tvořily největší podíl vzorky ze Španělska (19,8 %), dále Nizozemí (11,6 %), Polska (8,3 %), Itálie (7,8 %), Belgie a Slovensko (6,1 %) (tab. 16).

Účinnou látkou, u které bylo zaznamenáno nejvyšší procento pozitivních nálezů ve vzorcích zeleniny ze států EU byl imidacloprid (11,7 %), azoxystrobin (9,9 %), dithiokarbamáty (9,5 %), procymidon (6,7 %) a carbendazim (5,4 %). U vzorků z ČR dithiokarbamáty (21,1 %) a azoxystrobin (9,6 %)

Tabulka 16: Přehled odebraných vzorků zeleniny dle země původu v roce 2006

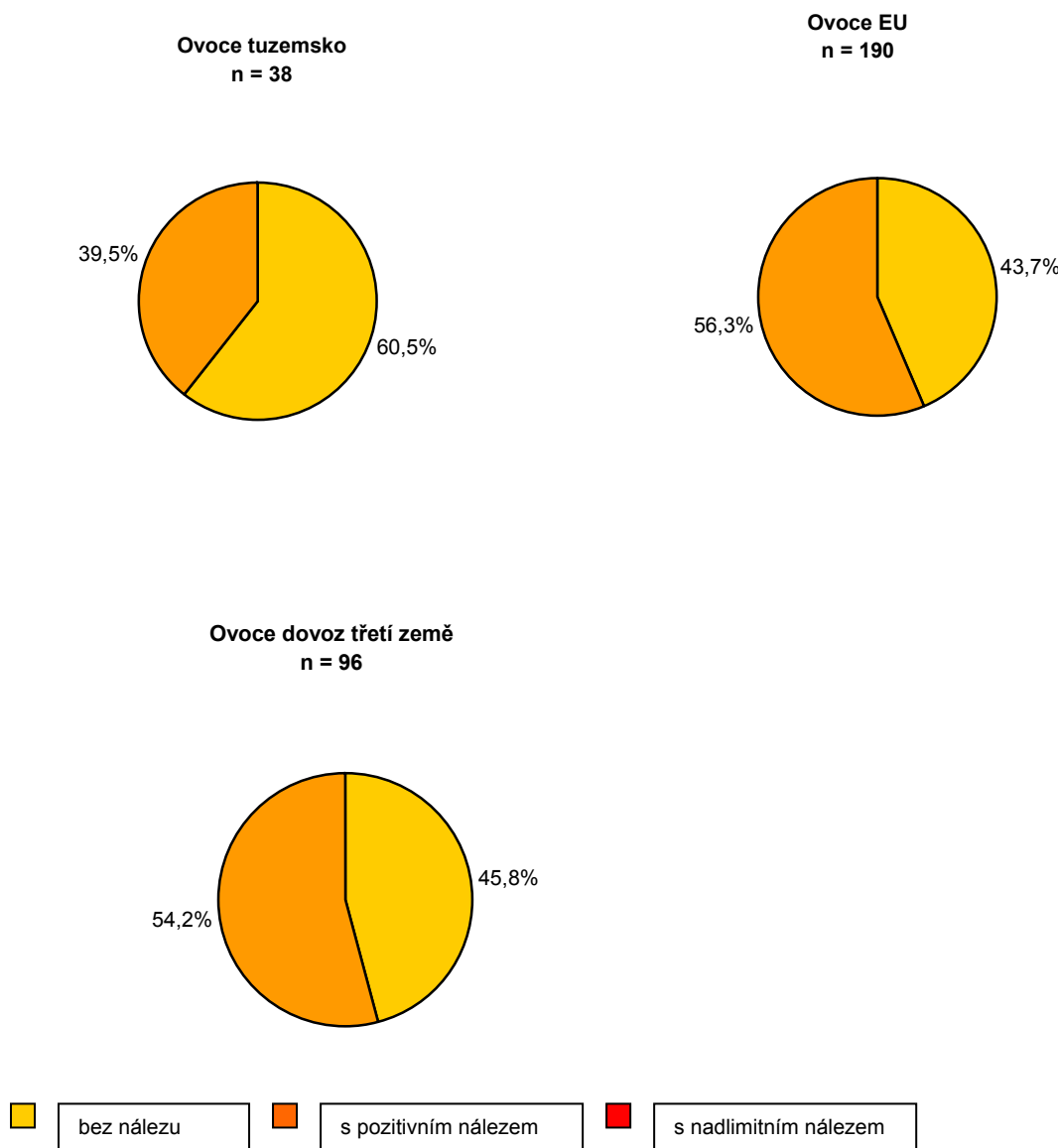
Stát původu	Počet vzorků	Počet nevyhovujících vzorků
Česká republika	108	0
Belgie	26	0
Bulharsko	2	0
Egypt	1	0
Francie	19	1
Itálie	33	0
Maďarsko	5	0
Maroko	12	1
Německo	15	1
Nizozemsko	49	0
Polsko	35	0
Rakousko	1	0
Řecko	4	0
Slovensko	26	0
Španělsko	84	0
Turecko	4	0

Graf 4: Procentické vyjádření zjištěných nálezů reziduí pesticidů u jednotlivých druhů zeleniny v roce 2006 (vyjádřeno v %)

U celkem 342 hodnocených vzorků ovoce nebylo zaznamenáno překročení MRL. Z celkového počtu odebraného ovoce představovalo 11,7 % vzorky z ČR, 58,6 % vzorky ze zemí EU a 29,6 % vzorky ze třetích zemí.

Graf 5: Zjištěné nálezy reziduí pesticidů ve vzorcích ovoce z tuzemska, států EU a třetích zemí (v %)

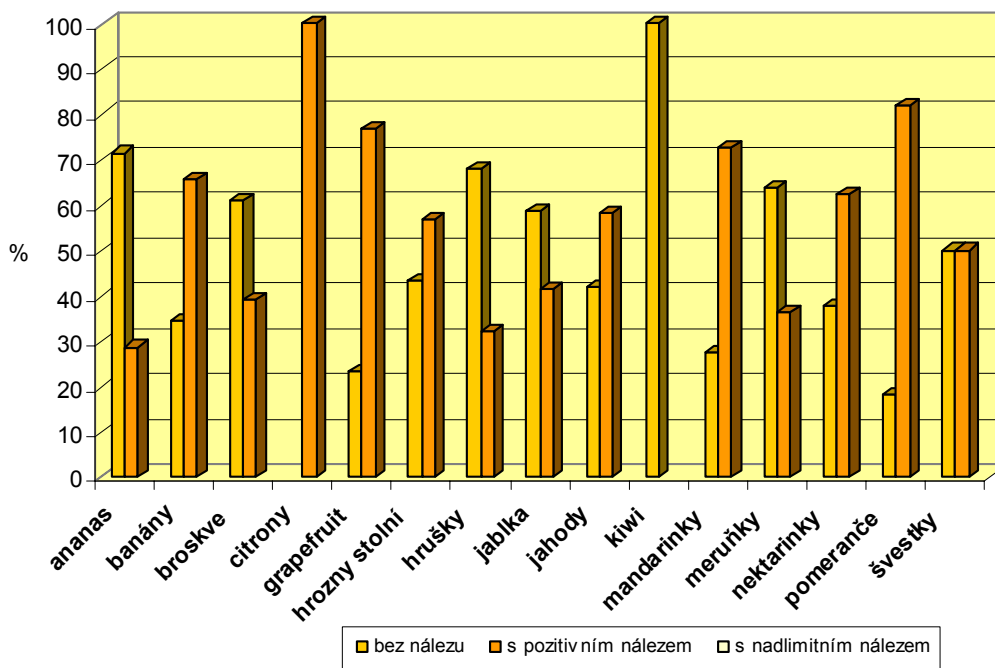
Převážnou část odebraných vzorků ovoce tvořily vzorky z Itálie (22,2, %), Španělska (16,9 %), ČR (11,7 %), Řecka (5,2,%) a Ekvádoru (4,6 %) (tab. 17). Nejčastěji detekovanou látkou ve vzorcích ovoce ze států EU byl orthofenylfenol (56,7 %), který je zjišťován výhradně u citrusových plodů, neboť se jedná o konzervační látku používající se k ošetření jejich povrchu (ochrana proti plísni citrusových plodů). Dalšími látkami byly imazalil (24,1 %), dithiokarbamáty (17,8 %), carbendazim (17,7 %) a thiabendazol (13,3 %). U vzorků ovoce ze třetích zemí imazalil (51,4 %), orthofenylfenol (46,7 %), thiabendazol (45,7 %), carbendazim (8,6 %) a prochloraz (8,6 %).

Tabulka 17: Přehled odebraných vzorků ovoce dle země původu v roce 2006

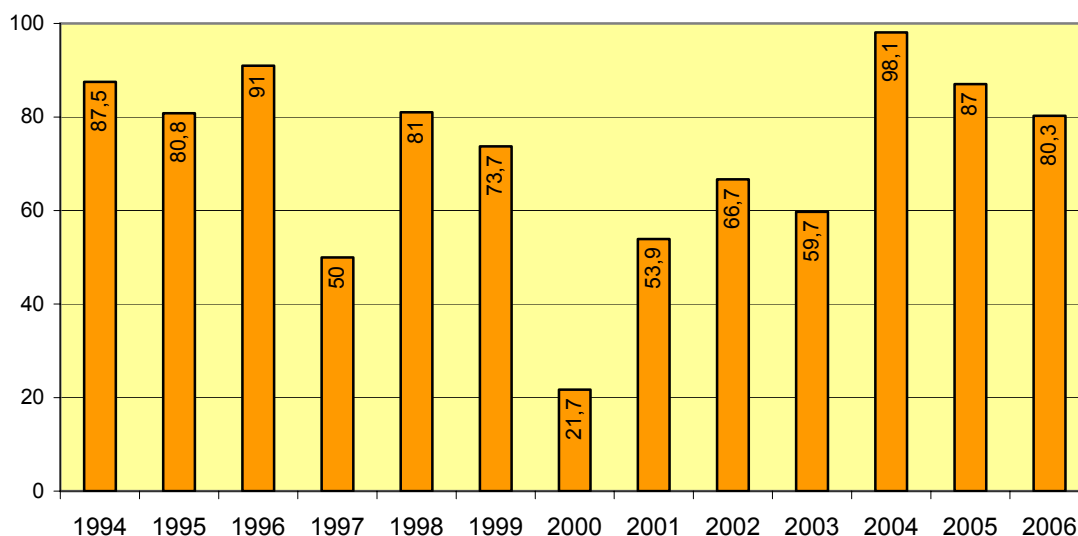
Stát původu	Počet vzorků	Počet nevyhovujících vzorků
Česká republika	38	0
Argentina	9	0
Belgie	6	0
Brazílie	5	0
Čína	3	0
Egypt	2	0
Ekvádor	15	0
Francie	13	0
Guatemala	1	0
Honduras	1	0
Chile	9	0
Chorvatsko	1	0
Indie	2	0
Itálie	72	0
Jihoafrická republika	9	0
Kamerun	2	0
Kolumbie	7	0
Kostarika	7	0
Kypr	4	0
Maďarsko	4	0
Maroko	2	0
Německo	2	0
Nizozemsko	4	0
Nový Zéland	1	0
Panama	3	0
Pobřeží slonoviny	4	0
Polsko	6	0
Rakousko	2	0
Řecko	17	0
Saúdská Arábie	1	0
Senegal	1	0
Slovensko	5	0
Španělsko	55	0
Turecko	9	0
Uruguay	1	0
Zambie	1	0

Z následujících grafů je patrné vysoké procento pozitivních nálezů zejména u citrusového ovoce. Z 66 odebraných vzorků citrusových plodů (citrony, pomeranče, mandarinky, grapefruit) byl pozitivní nález zjištěn u 53. Nejčastěji detekovanou účinnou látkou byl imazalil (83,3 % pozitivních), o-fenylfenol (53,3 %), thiabendazol (51,7 %), chlorpyrifos (17,1 %).

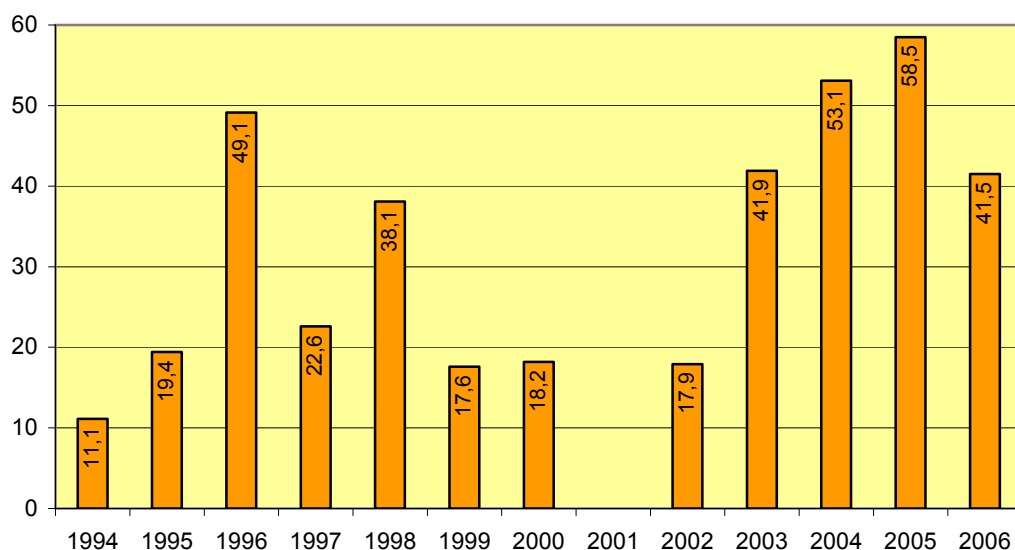
Graf 7: Procentické vyjádření zjištěných nálezů reziduí pesticidů u jednotlivých druhů ovoce v roce 2006 (vyjádřeno v %)

Graf 8: Pozitivní nálezy reziduí pesticidů v citrusových plodech v letech 1994 – 2006 (vyjádřeno v %)

Graf 9: Pozitivní nálezy reziduí pesticidů v jablkách v letech 1994 – 2006 (vyjádřeno v %)

Faktor homogenity

Dle doporučení EK 2006/26/EC byly v případě zjištění přítomnosti pesticidů představující akutní riziko (např. endosulfan, N-methyl karbamáty - carbaryl, carbofuran, methiocarb, methomyl) v prvním laboratorním vzorku (souhrnném) prováděny následně analýzy jednotlivých jednotek v druhém laboratorním vzorku. Na základě zjištěných hodnot reziduí pesticidů v jednotlivých jednotkách byl stanoven faktor homogenity, definovaný jako podíl maximální a průměrné hodnoty rezidua v jednotlivých jednotkách vzorku. Vyšší faktor homogenity poukazuje na vyšší rozdílnost (odlišnost) zjištěných hodnot obsahu účinné látky u jednotlivých jednotek vzhledem k průměrné hodnotě celého souboru.

Při použití přípravků na ochranu rostlin může dojít k jejich nerovnoměrnému postřiku, z tohoto důvodu mohou jednotlivé plody obsahovat různá množství reziduí pesticidů. U ovoce a zeleniny, které je konzumováno převážně v čerstvém stavu je ohrožena zejména citlivá skupina spotřebitelů jako jsou malé děti, neboť může dojít u jednotlivých plodů k individuálnímu překročení akutní referenční dávky rezidua pesticidu.

V roce 2006 byl faktor homogenity zjišťován u následujících komodit: lilek, vinné hrozny, banány, paprika.

Z následujícího grafu je zřejmé, že v prvním laboratorním vzorku lilku byly zjištěny pozitivní nálezy účinných látek acetamipridu (0,061 mg/kg), methomyly (0,018 mg/kg) a imidaclopridu (0,025 mg/kg). Následnými analýzami v jednotlivých plodech lilku byly zjištěny hodnoty výše uvedených reziduí pesticidů (viz. tab. 18)

Tabulka 18: Faktor homogenity u vzorku lilku

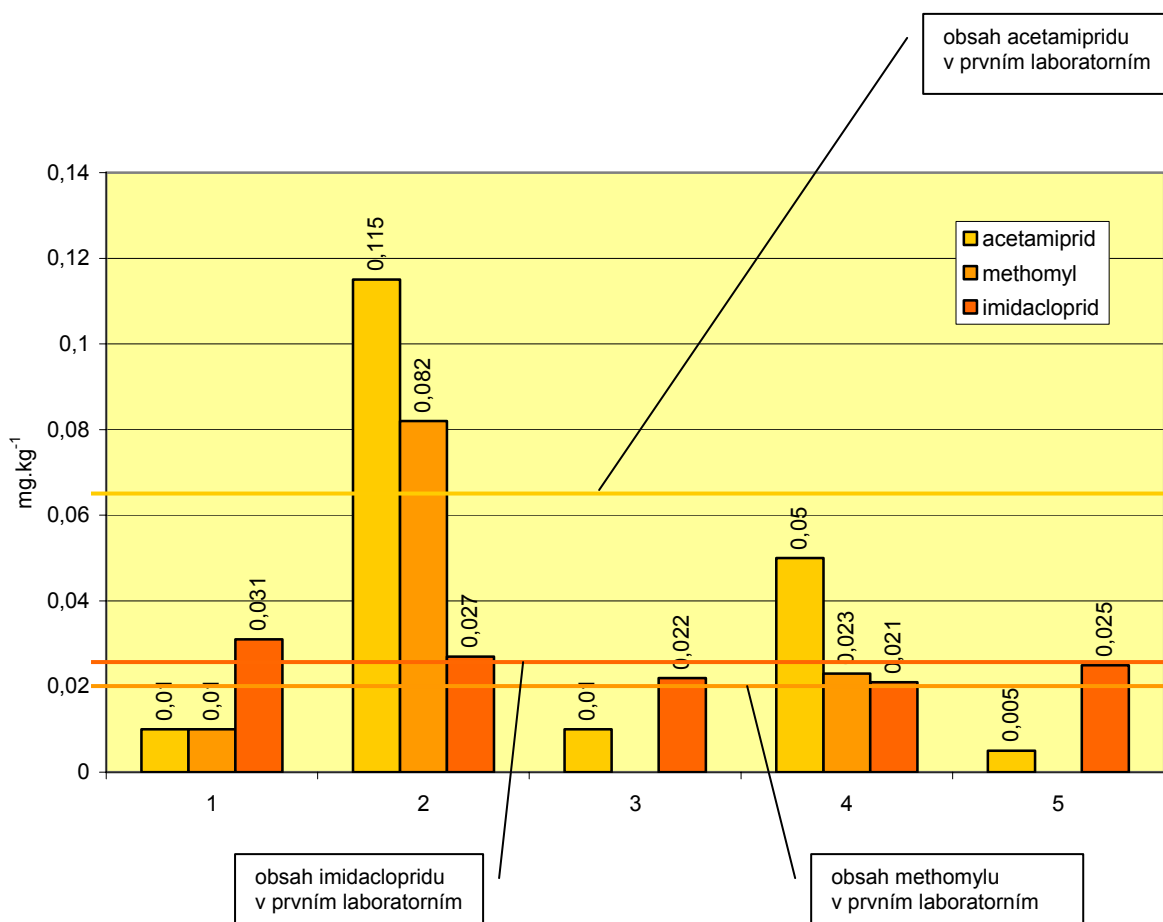
Účinná látka	Plod lilku *					První laboratorní vzorek*	Faktor homogenity
	1	2	3	4	5		
acetamiprid	0,01	0,115	0,01	0,05	0,005	0,061	3,0
methomyl	0,01	0,082	0	0,023	0	0,018	3,6
imidacloprid	0,031	0,027	0,022	0,021	0,025	0,025	1,2

Pozn. faktor homogenity= maximální hodnota/průměrná hodnota

* hodnoty uvedeny v mg.kg⁻¹

Výsledky ukazují, že v jednotlivých plodech, může být obsah rezidua vyšší než v samotném souhrnném vzorku (první laboratorní vzorek). V případě imidaclopridu byl u 3 plodů lilku z 5 analyzovaných jeho obsah vyšší nebo stejný jako obsah zjištěný u prvního laboratorního vzorku.

Graf 10: Zjištěný obsah reziduí pesticidů v jednotlivých plodech lilku – vzorek č. 1666 (mg/kg)

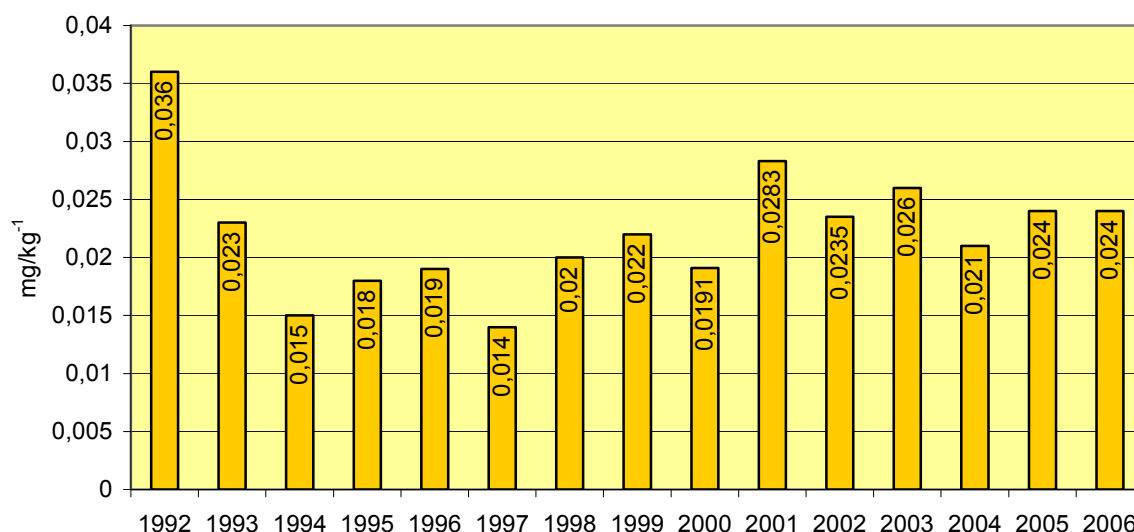

Ve vzorcích zeleniny byla sledována rovněž přítomnost dusičnanů a chemických prvků (kadmia a olova) ve vzorcích mrkve. Z hlediska dlouhodobého se průměrný obsah kadmia v mrkvi pohybuje na stejné výši, průměrný obsah za období let 1992 – 2006 činí 0,022 mg.kg⁻¹. Výjimkou je rok 1992, kdy se naměřená hodnota kadmia výrazně lišila od dlouhodobého průměru (graf 11).

Tabulka 19: Obsah chemických prvků v mrkvi (hodnoty v mg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
kadmium	20	20	100.00	0	0.00	0,02	0,02	0,06	0,004	0,08
olovo	20	5	25.00	0	0.00	0,04	0,03	0,07	0,03	0,13

Graf 11: Průměrný obsah kadmia v mrkvi v letech 1992–2006

U konzervovaného ovoce a zeleniny se obsah cínu pohyboval od 4,8 do 117 mg/kg, přičemž překročení limitu (200 mg/kg stanovený Nařízením č. 2004/242/EC) nebylo zaznamenáno u žádného z analyzovaných vzorků.

Tabulka 20: Obsah chemických prvků ve výrobcích ovoce a zeleniny v plechových obalech (hodnoty v mg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
cín	24	18	75.00	0	0.00	52,54	53,85	112,00	n.d.	117,00

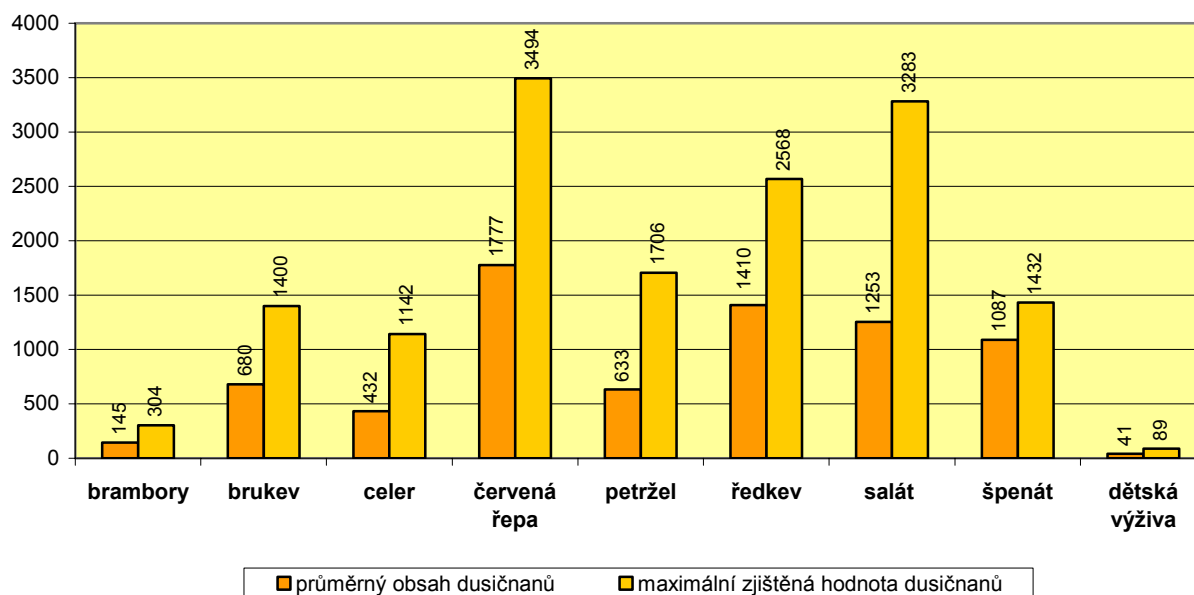
Evropská legislativa stanovuje limity pro dusičnany pouze v listové zelenině a dětské výživě. V současné době Evropská komise shromažďuje data s výsledky o obsahu dusičnanů v dalších druzích zeleniny s cílem stanovení limitů.

SZPI provádí dlouhodobě monitoring i u dalších druhů zeleniny, pro které nejsou stanoveny limity v právních předpisech a jsou vnímavé ke kumulaci nitrátů, jako např. ředkvičky, červená řepa, brukev. V roce 2006 bylo odebráno celkem 77 vzorků zeleniny. Nejvyšší obsah dusičnanů byl zaznamenán u červené řepy (3771 mg/kg), salátu (3283 mg/kg) a ředkvi (2568 mg/kg).

Tabulka 21: Obsah dusičnanů v zelenině (hodnoty v mg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
celer	11	10	90.91	0	0.00	431,76	352,00	972,50	n.d.	1142,00
červená řepa	10	10	100.00	0	0.00	1776,90	1637,00	3494,00	285,00	3771,00
brukev	10	9	90.00	0	0.00	680,00	727,50	1201,00	n.d.	1400,00
ředkev, ředkvičky	20	20	100.00	0	0.00	1409,65	1338,50	2399,50	234,00	2568,00
salát	13	13	100.00	0	0.00	1253,00	861,00	3108,00	183,00	3283,00
petržel	7	6	85.71	0	0.00	633,07	163,00	1706,00	n.d.	1706,00
špenát	4	4	100.00	0	0.00	1087,00	1222,50	1432,00	471,00	1432,00

Graf 12: Průměrný obsah a maximální zjištěná hodnota dusičnanů v jednotlivých druzích zeleniny a dětské výživě v roce 2006 (hodnoty v mg.kg⁻¹)

Dle doporučení Evropské komise 2005/108/EC byly ve vzorcích sušeného ovoce zjišťovány obsahy benzo(a)pyrenu, ale i dalších polycyklických aromatických uhlovodíků. Analyzovány byly vzorky sušených švestek a rozinek. Ze 17 odebraných vzorků byla přítomnost některého z polyaromatických uhlovodíků zjištěna u 10 vzorků.

Tabulka 22: Obsah polyaromatických uhlovodíků v sušeném ovoci (hodnoty v $\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
benzo[a]antracen	17	6	35.29	0	0.00	0,13	n.d.	0,62	n.d.	0,79
benzo[a]pyren	17	5	29.41	0	0.00	0,16	n.d.	1,19	n.d.	1,60
benzo[b]fluoranten	17	3	17.65	0	0.00	0,14	n.d.	1,05	n.d.	1,20
benzo[k]fluoranten	17	3	17.65	0	0.00	0,03	n.d.	0,21	n.d.	0,24
dibenzo[ah]antracen	17	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
chrysen	17	3	17.65	0	0.00	0,10	n.d.	0,75	n.d.	0,75
indeno[1,2,3-cd]pyren	17	1	5.88	0	0.00	0,06	n.d.	0,50	n.d.	1,00

Vzorky sušeného ovoce (rozinky, fíky) byly vyšetřovány rovněž na přítomnost aflatoxinů a ochratoxinu A. Vzorek rozinek z Íránu nevyhověl limitu pro ochratoxin A (10 $\mu\text{g/kg}$) uvedenému v Nařízení EK 2005/123/ES, neboť obsahoval 105,3 $\mu\text{g/kg}$.

Tabulka 23: Obsah aflatoxinů v sušeném ovoci (hodnoty v $\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
aflatoxin B1	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
suma aflatoxiny B1, B2, G1, G2	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
aflatoxin B2	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
aflatoxin G1	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
aflatoxin G2	16	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Tabulka 24: Obsah ochratoxinu A v sušeném ovoci (hodnoty v $\mu\text{g.kg}^{-1}$)

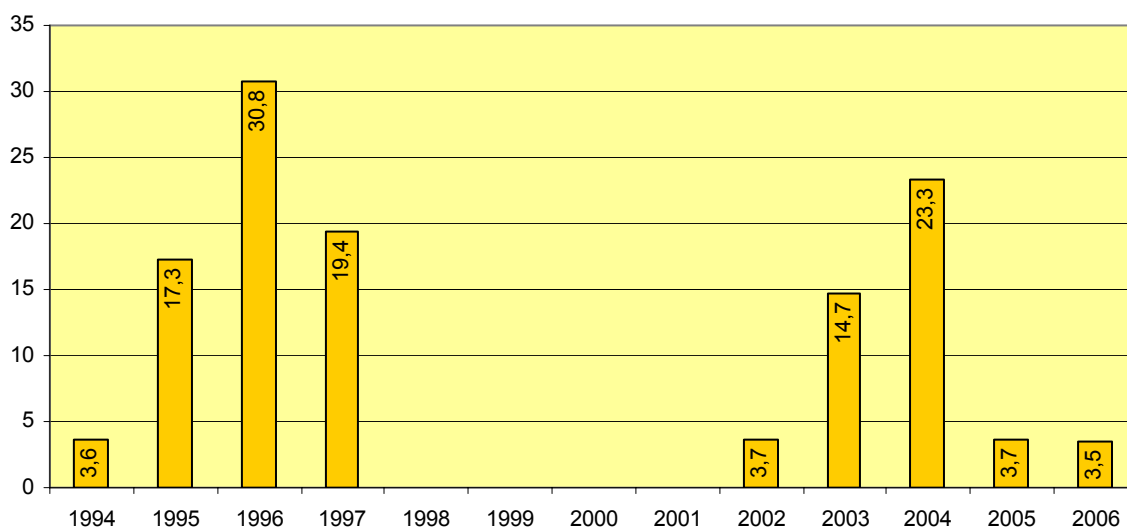
Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
ochratoxin A	17	10	58.82	1	5.88	19,78	1,20	135,15	n.d.	165,00

Tabulka 25: Obsah aflatoxinů v skořápkovém ovoci (hodnoty v $\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
aflatoxin B1	34	7	20.59	30	0	0.00	0,13	n.d.	0,60	n.d.	1,60
suma aflatoxiny B1, B2,G1,G2	34	4	11.76	30	0	0.00	0,14	n.d.	0,80	n.d.	1,90
aflatoxin B2	34	3	8.82	30	0	0.00	0,01	n.d.	0,05	n.d.	0,30
aflatoxin G1	34	2	5.88	30	0	0.00	0,02	n.d.	n.d.	n.d.	0,50
aflatoxin G2	34	0	0.00	30	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

2.3. Brambory a výrobky z brambor

Na přítomnost reziduí pesticidů bylo odebráno celkem 29 vzorků. Pouze u jednoho vzorku byl zaznamenán pozitivní nález chlorprophamu, což představuje 3,5 %.

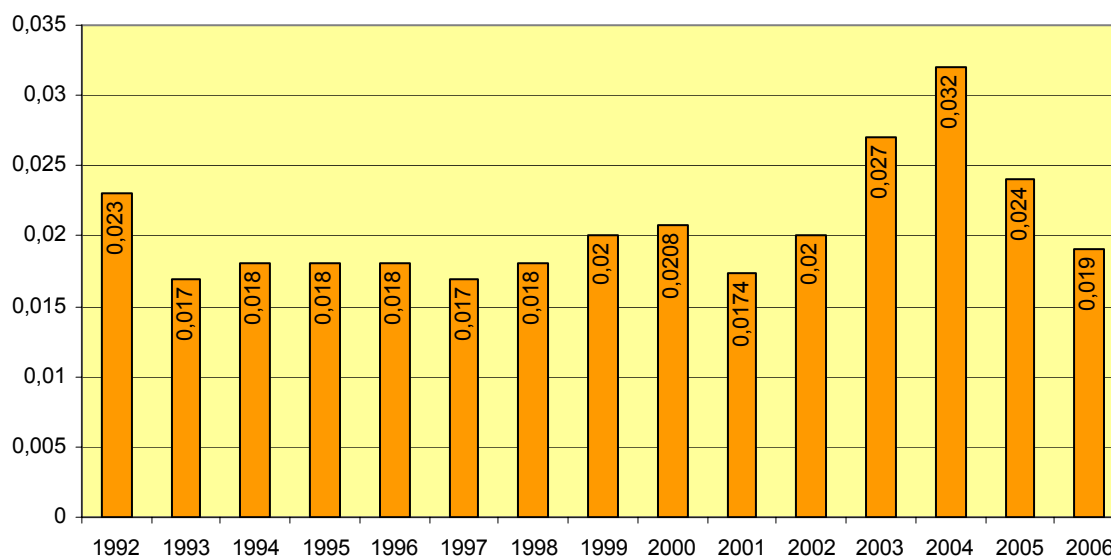
Graf 13: Pozitivní nálezy reziduí pesticidů v bramborách v letech 1994 – 2006 (vyjádřeno v %)

Přestože počet pozitivních nálezů kadmia v bramborách je vysoký, zjištěné hodnoty se nacházejí pod limitem 0,1 mg/kg. Obsah kadmia se pohyboval v rozmezí od 0,005 do 0,05 mg/kg.

Tabulka 26: Obsah chemických prvků v bramborách (hodnoty v mg.kg^{-1})

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
kadmium	20	18	90.00	0	0.00	0,02	0,02	0,04	n.d.	0,05
olovo	20	2	10.00	0	0.00	0,03	0,03	0,03	n.d.	0,05

Graf 14: Průměrný obsah kadmia v bramborách v letech 1992 – 2006 (mg.kg⁻¹)

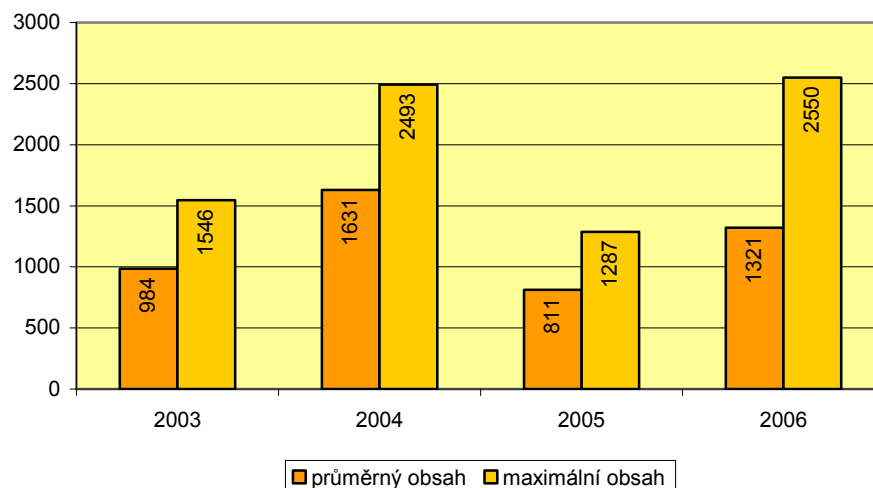
U všech analyzovaných vzorků brambor byla zaznamenána přítomnost dusičnanů. Maximální hodnota činila 304 mg/kg. V současné době není žádným předpisem EU upraven limit pro obsah dusičnanů v bramborách.

Tabulka 27: Obsah dusičnanů v bramborách (hodnoty v mg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
brambory	10	10	100.00	0	0.00	144,51	127,00	302,00	22,30	304,00

Přítomnost akrylamidu je sledována od roku 2003. Na základě výsledků předchozích let, kdy byli zjišťovány nízké hladiny v před smažených bramborových výrobků (krokety, hranolky), byla přítomnost sledována pouze ve smažených bramborových lupíncích. V roce 2006 se hladina akrylamidu u smažených bramborových lupínců pohybovala v rozmezí od 561 do 2550 µg/kg. Průměrný obsah akrylamidu ve smažených lupíncích za sledované období 2003 – 2006 je 1187 mg/kg.

Graf 15: Zjištěné hladiny akrylamidu ve smažených bramborových lupíncích v letech 2003–2006 (hodnoty v µg.kg⁻¹)

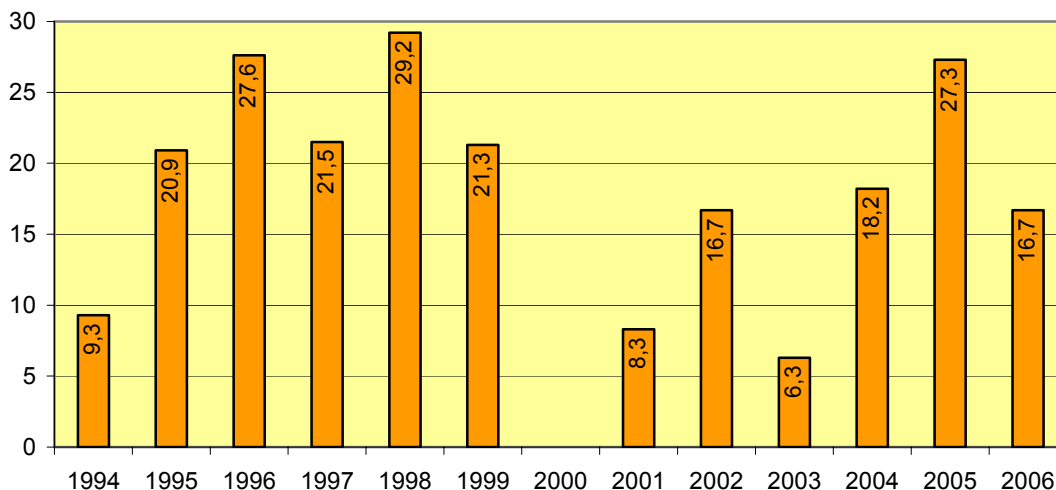
2.4. Obilniny a obilné výrobky

Skupina obilniny a obilné výrobky zahrnuje kromě jednotlivých druhů obilnin také mouku, krupici, vločky a další obilné výrobky byla podrobena analýzám na přítomnost celé řady mykotoxinů (aflatoxin B₁, B₂, deoxinivalenol, ochratoxin A, zearalenon, fumonisiny), dále reziduí pesticidů a chemických prvků.

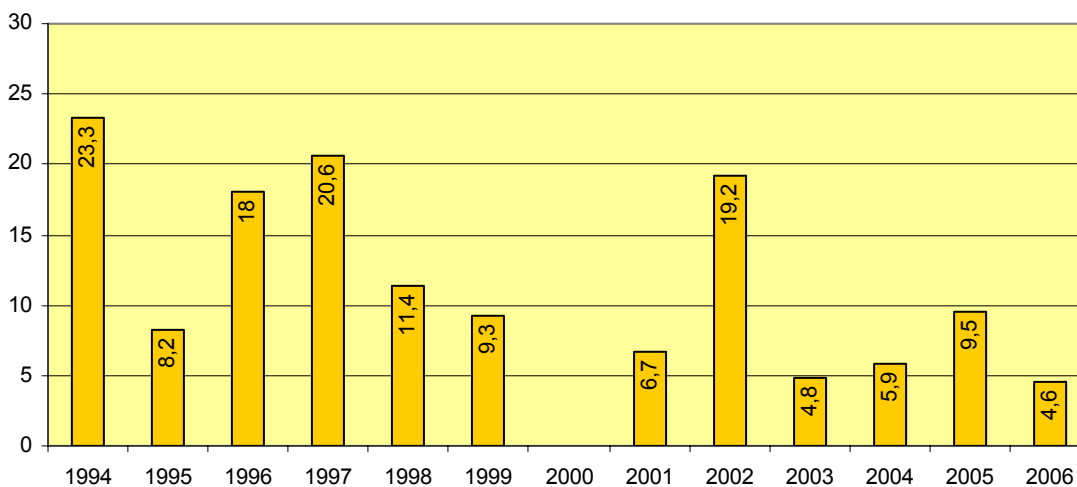
V případě reziduí pesticidů byly zaznamenány 2 pozitivní nálezy (pirimiphos-methyl, thiabendazol) u mouky a 1 pozitivní nález u rýže (pirimiphos-methyl).

Na přítomnost výše uvedených mykotoxinů bylo odebráno celkem 197 vzorků obilnin a obilných výrobků. Výsledky šetření poukázaly na poměrně vyšší procento pozitivních nálezů pouze u deoxinivalenolu. Z celkového počtu 62 vzorků byl zaznamenán pozitivní nález u 35 vzorků. U ostatních mykotoxinů byla situace velice příznivá. U zearalenonu zjištěny pouze 2 pozitivní vzorky z 37 odebraných, u aflatoxinů pozitivní nález nezjištěn, u ochratoxinu A 4 pozitivní vzorky z 35 a u fumonisinů 4 pozitivní vzorky z 16 odebraných.

Graf 16: Pozitivní nález reziduí pesticidů v mouce v letech 1994 - 2006 (vyjádřeno v %)

Graf 17: Pozitivní nález reziduí pesticidů v rýži v letech 1994 – 2006 (vyjádřeno v %)

V případě kadmia bylo zaznamenáno vyšší procento pozitivních nálezů v obilninách, nicméně limit $0,1 \text{ mg.kg}^{-1}$ uvedený v Nařízení Komise 466/2001/EC nebyl překročen u žádného z analyzovaných vzorků. Zjištěné hodnoty olova v obilninách se nacházely také pod limitem.

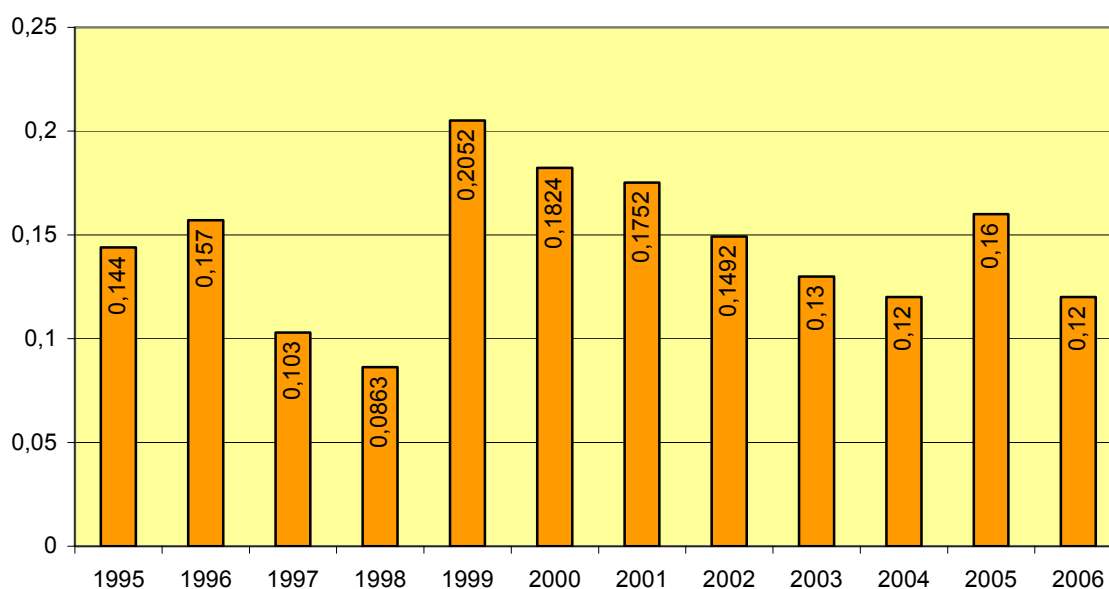
Tabulka 28: Obsah chemických prvků v obilninách (hodnoty v mg.kg^{-1})

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
kadmium	12	10	83.33	0	0.00	0,03	0,03	0,06	0,01	0,07
olovo	12	2	16.67	0	0.00	0,05	0,05	0,08	0,05	0,10

Tabulka 29: Obsah chemických prvků v rýži (hodnoty v mg.kg^{-1})

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
arzen	28	28	100.00	0	0.00	0,12	0,12	0,20	0,05	0,25

Graf 18: Průměrný obsah arzenu v rýži v letech 1995–2006 (hodnoty v mg.kg^{-1})

Tabulka 30: Obsah deoxinivalenolu v obilninách (hodnoty v mg.kg^{-1})

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
deoxinivalenol	13	7	53.85	0	0.00	54,27	0,06	273,50	n.d.	281,00

Tabulka 31: Obsah deoxinivalenolu v kukuřici (hodnoty v mg.kg^{-1})

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
deoxinivalenol	10	9	90.00	0	0.00	379,04	250,50	932,50	n.d.	1160,00

Tabulka 32: Obsah fumonisinu FB₁ a FB₂ v kukuřici a kukuřičných výrobcích (hodnoty v $\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
fumonisin B1	16	4	25.00	0	0.00	198,81	50,00	947,50	50,00	1023,00
fumonisin B2	16	10	62.50	0	0.00	242,81	281,50	600,00	15,00	701,00
suma fumonisiny B1, B2	16	10	62.50	0	0.00	422,88	282,00	1352,50	65,00	1368,00

2.5. Pekařské výrobky

Analýzy na přítomnost akrylamidu byly provedeny u vzorků chleba a krakerového pečiva. V případě chleba (s posypem olejnatých semen) nebyl akrylamid detekován. U krakerového pečiva se hladina akrylamidu pohybovala od 42 do 407 $\mu\text{g/kg}$. V současné době není právním předpisem limit pro akrylamid upraven.

Tabulka 33: Zjištěné hodnoty akrylamidu v pekařských výrobcích (v $\text{mg} \cdot \text{kg}^{-1}$)

Název výrobku	Výsledek
Krit Canapé - Snack Crackers	0,407
Krit Canapé Mediterráneo Black Olive	0,347
Krit Canapé - Snack Crackers	0,385
Krit Canapé Mediterráneo, Sesame and Oregano	0,158
Křehké plátky rýžové	<0,025
Bohemia Party Mix	0,042
Telka Mix Máč sezam	0,388
Sesam gold fischli	0,042
Telka Arašidová	0,205
Telka Party Mix	0,266
Chléb slunečnicový	<0,025
Chléb cerea	<0,025
Chléb Oligo Vital s dýní	<0,025
Chléb vícezrný	<0,025

2.6. Mléčné výrobky

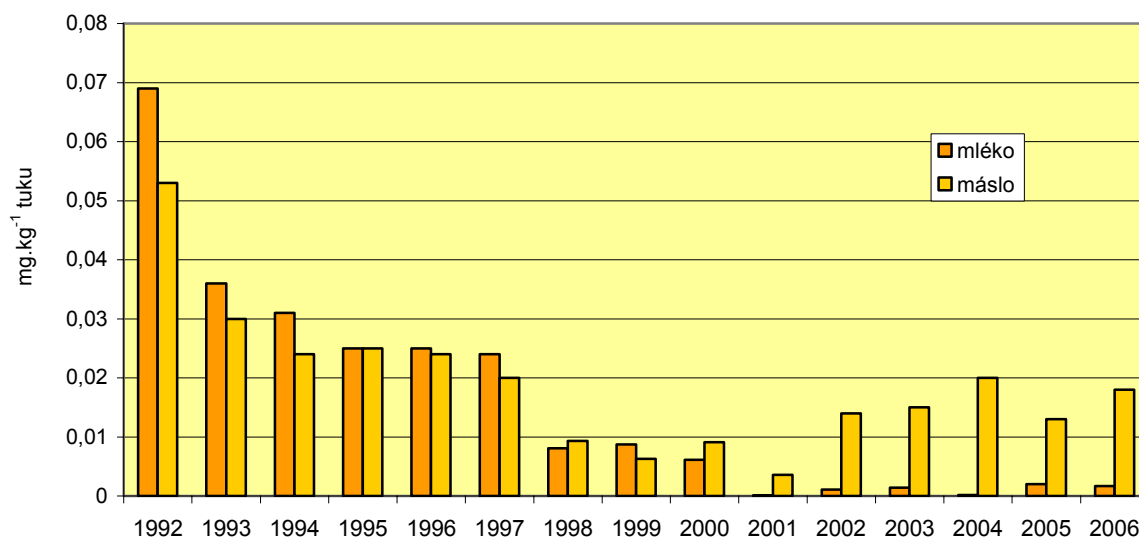
Chlorované pesticidy jsou u mléčných výrobků (mléko, máslo) sledovány od roku 1992. Hodnoty zjištěné v roce 2006 jsou srovnatelné s údaji z předchozích let. Z grafu je patrný pokles obsahu DDT v mléčných výrobcích v jednotlivých letech, zejména v případě másla.

Tabulka 34: Obsah chlorovaných reziduí pesticidů v másle (hodnoty v $\text{mg} \cdot \text{kg}^{-1}$ tuku)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
2,4' - DDD	12	2	16.67	0	0.00	0,004	0,003	0,008	0,003	0,010
2,4' - DDE	12	7	58.33	0	0.00	0,007	0,004	0,018	0,002	0,021
2,4' - DDT	12	1	8.33	0	0.00	0,004	0,003	0,012	0,003	0,020
4,4' - DDD	12	1	8.33	0	0.00	0,003	0,003	0,004	0,003	0,004
4,4' - DDE	12	5	41.67	0	0.00	0,007	0,002	0,024	0,002	0,024
4,4' - DDT	12	2	16.67	0	0.00	0,006	0,003	0,020	0,003	0,030
hexachlorbenzen (HCB)	12	8	66.67	0	0.00	0,006	0,002	0,016	0,002	0,020
lindan (gama HCH)	12	4	33.33	0	0.00	0,003	0,002	0,006	0,002	0,010
beta HCH	12	0	0.00	0	0.00	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003
alfa HCH	12	0	0.00	0	0.00	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004
suma DDT	12	12	100.00	0	0.00	0,02	0,02	0,04	0,003	0,05

Tabulka 35: Obsah chlorovaných reziduí pesticidů v másle (hodnoty v mg.kg⁻¹ tuku)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
2,4' - DDD	12	2	16.67	0	0.00	0,004	0,003	0,008	0,003	0,010
2,4' - DDE	12	7	58.33	0	0.00	0,007	0,004	0,018	0,002	0,021
2,4' - DDT	12	1	8.33	0	0.00	0,004	0,003	0,012	0,003	0,020
4,4' - DDD	12	1	8.33	0	0.00	0,003	0,003	0,004	0,003	0,004
4,4' - DDE	12	5	41.67	0	0.00	0,007	0,002	0,024	0,002	0,024
4,4' - DDT	12	2	16.67	0	0.00	0,006	0,003	0,020	0,003	0,030
hexachlorbenzen (HCB)	12	8	66.67	0	0.00	0,006	0,002	0,016	0,002	0,020
lindan (gamma HCH)	12	4	33.33	0	0.00	0,003	0,002	0,006	0,002	0,010
beta HCH	12	0	0.00	0	0.00	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003
alfa HCH	12	0	0.00	0	0.00	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004
suma DDT	12	12	100.00	0	0.00	0,02	0,02	0,04	0,003	0,05

Graf 19: Zjištěný obsah DDT v mléčných výrobcích v letech 1992–2006

2.7. Nápoje

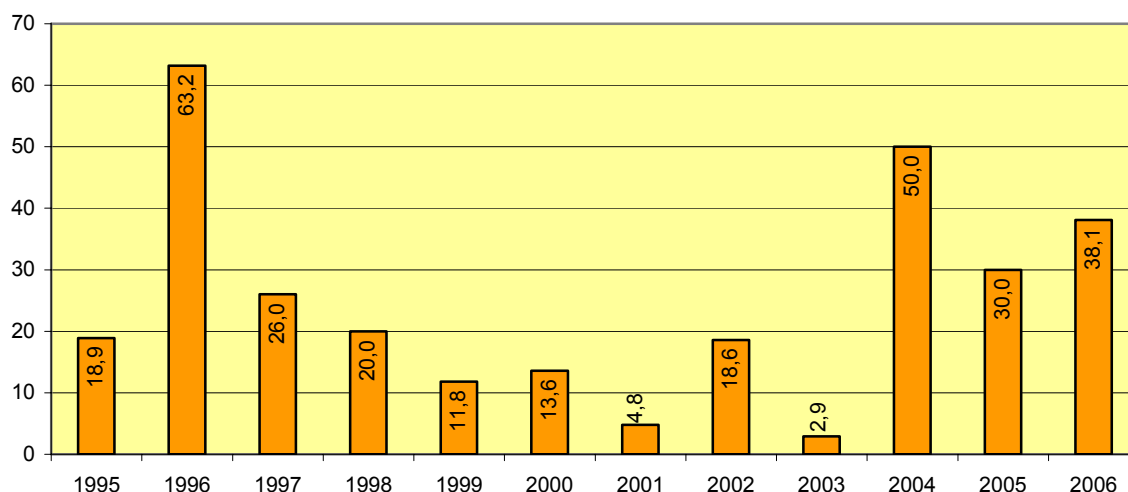
Přítomnost patulinu byla sledována v jablečných šťávách, pro který je limit stanoven v Nařízení Komise (ES) č. 1425/2003. Žádný z analyzovaných vzorků nepřekročil limit 50 µg/kg. Obsah patulinu se pohyboval od 3,4 do 22,1 µg/kg.

Komise doposud neprovedla na základě požadavků Nařízení Komise (ES) č. 1425/2003 revizi stávajících limitů patulinu za účelem případného snížení limitu z 50 µg/kg na 25 µg/kg vyplývajícího z příznivého trendu při uplatňování zásad správné zemědělské a výrobní praxe.

Tabulka 36: Obsah patulinu v ovocných šťávách (hodnoty v µg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
patulin	21	8	38.10	0	0.00	3,53	0,00	12,30	n.d.	22,10

Graf 20: Pozitivní nález patulinu v ovocných šťávách v letech 1995 - 2006 (vyjádřeno v %)

Přípustný limit stanovený vyhláškou MZd č. 3005/2004 Sb. pro N-nitrosodimethylamin v pivo je 0,5 µg/kg a sumu nitrosaminů 1,5 µg/l, resp. 1,5 µg/kg. N-nitrosaminy se do piva dostávají ze sladu, proto je nutné, aby koncentrace ve sladu byly maximálně do 2 µg/kg, což zaručí, že pivo bude z hlediska jejich obsahu v pořádku.

Výsledky v roce 2006 neodpovídaly údajům z let 2002–2004, kdy nebylo v žádném z analyzovaných vzorků naměřeno detekovatelné množství této látky. V daném roce bylo odebráno celkem 14 vzorků piva, přičemž u 9 vzorků byl zjištěn pozitivní nález nitrosaminů. Ve všech případech se jednalo o piva vyrobená v ČR.

Tabulka 37: Obsah N-nitrosaminů v pivu (µg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
N-nitrosodimethylamin (NDMA)	14	9	64.29	0	0.00	0,20	0,25	0,40	n.d.	0,40
N-nitrosodiethylamin	14	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
N-nitrosopyrrolidin	14	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
N-nitrosopiperidin	14	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
N-nitrosomorfolin	14	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
N-nitroso-n-butylamin	14	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
suma nitrosaminů	7	5	71.43	0	0.00	0,21	0,30	0,40	n.d.	0,40
N-nitrosaminy (jako suma)	7	4	57.14	0	0.00	0,19	0,20	0,40	n.d.	0,40

Tabulka 38: Obsah aromatických uhlovodíků v balených vodách (µg.l⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
benzen	21	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
ethylbenzen	20	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
toluen	21	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
xylén (jako suma o-,p- a m-)	21	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
styren	21	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Pozitivní nález ochratoxinu byl zjištěn ve 2 vzorcích červeného vína vyrobeného v ČR.

Tabulka 39: Obsah ochratoxinu A ve víně (hodnoty v µg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
ochratoxin A	4	2	50.00	0	0.00	0,58	0,10	2,10	n.d.	2,10

2.8. Masné a rybí výrobky

Nařízení Komise č. 208/2005 stanoví limit pro obsah benzo(a)pyrenu v uzeninách a uzených výrobcích. Přítomnost benzo(a)pyrenu nebyla detekována v žádném z analyzovaných vzorků. Ve 2 případech (salám, klobása) byl zjištěn pozitivní nález benzo(a)antracenu, pro který však není stanoven v právním předpise limit.

Tabulka 40: Obsah polyaromatických uhlovodíků v uzených masných výrobcích (hodnoty v $\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
benzo[a]antracen	20	2	10.00	0	0.00	0,30	n.d.	1,50	n.d.	3,00
benzo[a]pyren	20	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
benzo[b]fluoranten	20	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
benzo[k]fluoranten	20	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
dibenzo[ah]antracen	20	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
chrysen	20	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
indeno[1,2,3-cd]pyren	20	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Dle Nařízení č. 2073/2005, o mikrobiologických kritériích pro potraviny je za nevyhovující považován ten vzorek, u kterého se zjištěná hodnota nacházela v intervalu od 100 do 200 mg/kg u 3 z 9 podvzorků nebo u jednoho podvzorku byla hodnota histaminu vyšší jak 200 mg/kg. V roce 2006 bylo odebráno 10 vzorků uzených ryb a rybích výrobků v oleji, u kterých bylo provedeno 82 rozborů. Nadlimitní vzorek nebyl zaznamenán.

Tabulka 41: Obsah histaminu v rybích výrobcích (mg.kg^{-1})

Analyt	n	pozit	% pozit	N	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
histamin	82	17	20.73	10	0	0.00	5,47	0,00	23,35	n.d.	53,30

Přítomnost bisfenol-A-diglycid etheru je u masných a rybích výrobků (v plechových obalech) sledována od roku 2002. Bisfenol-A-diglycidether a jeho deriváty se uvolňují do potravin z laků používaných k potahování vnitřních stěn povrchu konzerv. Zjištěné hodnoty se pohybovaly v rozmezí od 23 do 96 $\mu\text{g.kg}^{-1}$. Limit 1 mg/kg stanovený směrnicí EK 2002/16/EC nebyl překročen u žádného z analyzovaných vzorků.

Tabulka 42: Obsah bisfenolu v rybích konzervách ($\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
BADGE (bisfenol-A-diglycidylether)	10	10	100.00	0	0.00	0,06	0,05	0,09	0,02	0,10

Tabulka 43: Obsah bisfenolu v masných konzervách ($\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
BADGE (bisfenol-A-diglycidylether)	4	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Tabulka 44: Zjištěné hodnoty bisfenol-A-diglycidetheru (BADGE) (mg.kg^{-1})

Název výrobku	Výsledek
Tuňák filety v olivovém oleji	0,077
Sardinky v rostlinném oleji	0,036
Sardinky v rostlinném oleji	0,041
Giana Šproty uzené v rostlinném oleji	0,067
Makrela uzené filety v oleji	0,087
Escuris, Tuňák v olivovém oleji	0,043
Calvo Světlý tuňák v rostlinném oleji	0,052
Giana Tresčí játra ve vlastním oleji	0,096
Jadran sardinky v oleji	0,023
Calvo Sardinky v olivovém oleji	0,038
Šunková pěna	< 0.003

Husí paštika	< 0.003
Krůtí maso ve vlastní šťávě	< 0.003
Královská paštika	< 0.003

2.9. Koření, kakao, káva, čaj

Vzorky koření byly podrobeny analýzám na přítomnost aflatoxinů, ochratoxinu A, nepovolených barviv, jejichž monitorování vyplývá z Rozhodnutí Komise č. 2005/402/ES a bromidů. Na aflatoxiny bylo odebráno celkem 29 vzorků, u kterých bylo zjištěno 15 pozitivních nálezů. U vzorku sladké papriky dosáhla suma aflatoxinů B1, B2, G1, G2 hodnoty 11,2 $\mu\text{g.kg}^{-1}$, nicméně i tento vzorek při zohlednění nejistoty měření vyhověl limitu uvedenému v Nařízení Komise č. 2003/2174/EC. Ochratoxin A byl v koření detekován ve 13 případech, maximální zjištěná hodnota činila 153 $\mu\text{g.kg}^{-1}$. Limit pro ochratoxin A v koření není v současné době stanoven. Z 9 vzorků kávy odebraných na stanovení ochratoxinu A nevyhověl vzorek instantní kávy limitu uvedenému v Nařízení Komise č. 2002/472/EC. Zjištěná hodnota ochratoxinu A překročila limit více než trojnásobně.

Přítomnost akrylamidu byla v kávě sledována v letech 2003, 2005 a 2006. Průměrná hodnota v roce 2006 činila 341 $\mu\text{g.kg}^{-1}$, nejvyšší zjištěná hodnota 463 $\mu\text{g.kg}^{-1}$ (graf 21).

Tabulka 45: Obsah aflatoxinů v koření ($\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
aflatoxin B1	29	11	37.93	0	0.00	0,59	n.d.	2,10	n.d.	4,60
suma aflatoxiny B1, B2,G1,G2	29	13	44.83	0	0.00	1,11	n.d.	2,50	n.d.	11,20
aflatoxin B2	29	3	10.34	0	0.00	0,03	n.d.	0,10	n.d.	0,48
aflatoxin G1	29	11	37.93	0	0.00	0,51	n.d.	1,70	n.d.	6,10
aflatoxin G2	29	1	3.45	0	0.00	0,01	n.d.	n.d.	n.d.	0,30

Tabulka 46: Obsah ochratoxinu A v kávě ($\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
ochratoxin A	9	3	33.33	1	11.11	4,28	n.d.	34,80	n.d.	34,80

Tabulka 47: Obsah ochratoxinu A v koření ($\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
ochratoxin A	22	13	59.09	0	0.00	23,16	0,80	109,35	n.d.	153,00

Na přítomnost nepovolených barviv bylo hodnoceno celkem 54 vzorků koření a kořenících směsí a 4 vzorky rostlinných olejů. U žádného z analyzovaných vzorků nebyla zjištěna detekovatelná množství některého z nepovolených barviv.

Tabulka 48: Obsah nepovolených barviv v koření, kořenících směsích a rostlinných olejích (mg.kg^{-1})

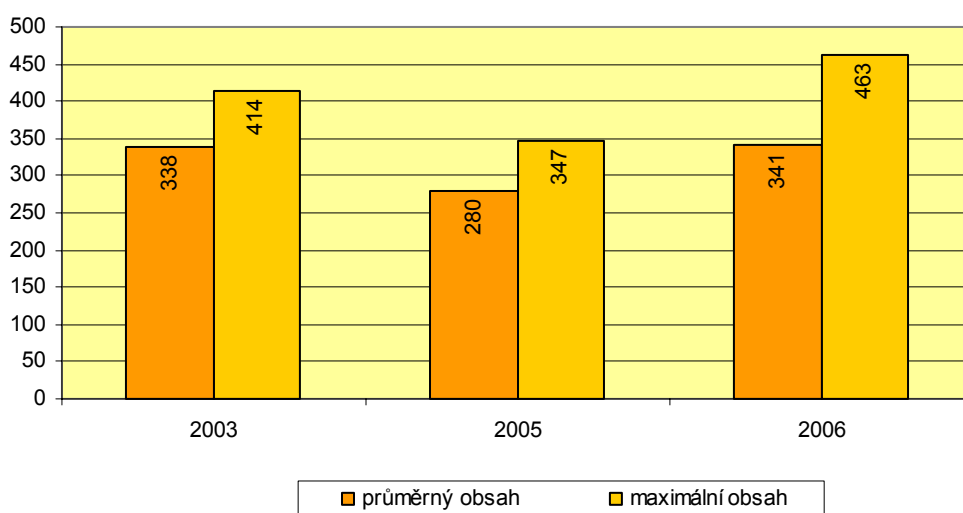
Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
Sudan I (C.I.12055)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Sudan II (C.I.12140)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Sudan III (C.I.26100)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Sudan IV (C.I.26105)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Sudan orange G (C.I.11920)	55	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Sudan red 7B (C.I.26050)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Para red (C.I.12070)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Sudan red B (C.I.26110)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Sudan red G (C.I.12150)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Orange II (C.I.15510)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Rhodamine B (C.I.45170)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Butter yellow (C.I.11020)	50	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Sudan black B (C.I.26150)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Toluidine red (C.I.12120)	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
bixin	58	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Tabulka 49: Obsah bromidů v potravinách (mg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
čaj	7	3	42.86	0	0.00	5,86	5,00	8,00	5,00	8,00
koření	9	4	44.44	0	0.00	7,29	5,00	17,00	2,61	17,00
kakao	7	2	28.57	0	0.00	14,14	5,00	40,00	5,00	40,00
káva	6	4	66.67	0	0.00	14,33	15,00	31,00	5,00	31,00

Graf 21: Zjištěné hladiny akrylamidu v kávě v letech 2003, 2005, 2006 (hodnoty v µg.kg⁻¹)

2.10. Lihoviny

Z celkem 72 analyzovaných vzorků ovocných destilátů byl u 9 překročen limit pro ethylkarbamát stanovený vyhláškou č. 305/2004 Sb.. Vyhláška povoluje přítomnost ethylkarbamátu do 0,4 mg/l. Nadlimitní nálezy v ovocných destilátech se pohybovaly od 0,6 do 6,37 mg/l.

Tabulka 50: Obsah ethylkarbamátu v lihovinách (hodnoty v mg.l⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
ethylkarbamát (uretan)	72	67	93.06	72	9	12.50	0,49	0,16	1,11	n.d.	6,37

Metanol byl sledován v ovocných destilátech, u kterých může být zvýšené množství metanolu zapříčiněno použitím nekvalitní suroviny (použití nezralého ovoce) a technologickým procesem. Ze 76 analyzovaných vzorků nevyhověly limitu uvedenému ve vyhlášce č. 305/2004 Sb. 3 vzorky meruňkovic.

Tabulka 51: Obsah metanolu v lihovinách (hodnoty v mg.l⁻¹ a.a.)

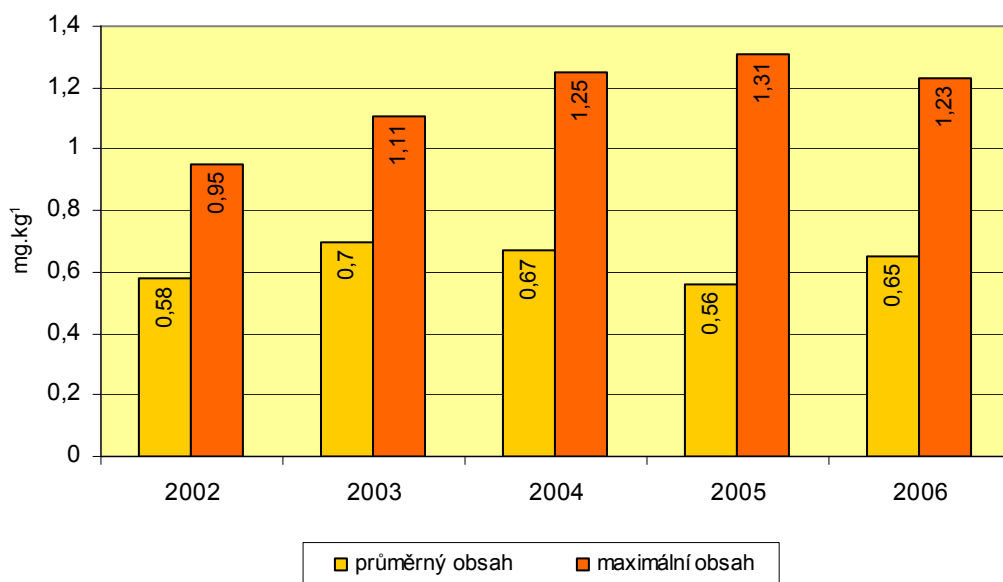
Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
metanol	76	76	100.00	3	3.95	5177,81	5480,00	10059,00	3,10	13467,00

2.11. Oleje, olejnatá semena

Z grafu je patrné, že hladina obsahu kadmia v máku se v průběhu let 2002 – 2006 nemění. Mezi průměrnými hodnotami kadmia zjištěnými v jednotlivých letech jsou zaznamenány minimální rozdíly. V současné době není limit pro obsah kadmia v máku stanoven žádným právním předpisem.

Tabulka 52: Obsah chemických prvků v máku (mg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
kadmium	39	39	100.00	0	0.00	0,65	0,63	1,01	0,10	1,23

Graf 22: Průměrný a maximální obsah kadmia v máku v letech 2002–2006 (mg.kg⁻¹)

V roce 2006 bylo odebráno celkem 44 vzorků rostlinných olejů na stanovení polyaromatických uhlovodíků, z nichž u 11 byl zjištěn pozitivní nález PAHů. Vzorek dýňového panenského oleje překročil limit 2 µg.kg⁻¹ pro benzo(a)pyren v olejích a tucích stanovený Nařízením EK 2005/208/EC.

Tabulka 53: Obsah polyaromatických uhlovodíků v rostlinných olejích (hodnoty v µg.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
benzo[a]antracen	44	3	6.82	0	0.00	0,38	n.d.	n.d.	n.d.	12,90
benzo[a]pyren	44	3	6.82	1	2.27	0,26	n.d.	n.d.	n.d.	9,00
benzo[b]fluoranten	44	5	11.36	0	0.00	0,75	n.d.	2,00	n.d.	13,00
benzo[k]fluoranten	44	3	6.82	0	0.00	0,20	n.d.	n.d.	n.d.	4,00
dibenzo[ah]antracen	44	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	0,00
chrysen	44	8	18.18	0	0.00	0,69	n.d.	1,85	n.d.	17,90
indeno[1,2,3-cd]pyren	44	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

2.12. Dehydratované výrobky, ochucovadla

Obsah 3-monochlorpropan-1,2-diolu byl stanovován ve vzorcích sojové omáčky a bujónech. Přítomnost 3-MCPD byla zjištěna u 11 vzorků, avšak limit $0,02 \text{ mg.kg}^{-1}$ stanovený Nařízením Komise 2001/466/EC nebyl překročen.

Tabulka 54: Obsah 3-monochlorpropan-1,2-diolu (hodnoty v mg.kg^{-1})

Analyt	n	pozit	% pozit	N	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
3-monochlorpropan-1,2-diol	21	11	52.38	21	0	0.00	0,01	0,01	0,04	n.d.	0,06

2.13. Bioprodukty

Na základě doporučení Evropské komise 2006/26/EC členské státy v rámci svých národních programů provedly analýzy vzorků z produkce organického zemědělství na přítomnost reziduí pesticidů. V roce 2006 bylo odebráno celkem 23 vzorků. U 4 vzorků byl zjištěn pozitivní nález rezidua pesticidu. Jednalo se o 2 vzorky zeleniny (mrkev – 4,4'-DDE, cibule – carbendazim) čaj (pohankový čaj s mátou – etifencarb) a bio mléko (4,4'-DDE, suma DDT, lindan, hexachlorbenzen). Všechny vzorky s pozitivním nálezem byly vyprodukovány v ČR.

Graf 55: Zjištěné pozitivní nálezy reziduí pesticidů v bioproduktech

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
4,4' - DDE	22	2	9.09	0	0.00	0,01	0,01	0,01	n.d.	0,03
carbendazim	21	1	4.76	0	0.00	0,005	0,01	0,01	n.d.	0,01
hexachlorbenzen (HCB)	22	1	4.55	0	0.00	0,01	0,01	0,01	n.d.	0,03
lindan (gamma HCH)	22	1	4.55	0	0.00	0,01	0,01	0,01	n.d.	0,03
suma DDT	22	1	4.55	0	0.00	0,03	0,03	0,03	n.d.	0,15
etiofencarb	15	1	6.67	0	0.00	0,003	0,002	0,01	n.d.	0,02

2.14. Doplnky stravy

Na základě doporučení Komise 2005/108/EC byla přítomnost benzo(a)pyrenu a dalších polyaromatických uhlovodíků sledována v doplňcích stravy na bázi oleje jako jsou rostlinné a bylinné oleje (např. sezamový, pupalkový, rakytníkový). Analyzováno bylo 5 vzorků. U 3 vzorků byl zjištěn pozitivní nález PAHů.

Tabulka 56: Obsah polyaromatických uhlovodíků v doplňcích stravy (hodnoty v $\mu\text{g.kg}^{-1}$)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
benzo[a]antracen	5	2	40.00	0	0.00	1,70	n.d.	4,50	n.d.	4,50
benzo[a]pyren	5	2	40.00	0	0.00	1,70	n.d.	4,50	n.d.	4,50
benzo[b]fluoranten	5	2	40.00	0	0.00	1,44	n.d.	4,00	n.d.	4,00
benzo[k]fluoranten	5	2	40.00	0	0.00	0,84	n.d.	2,20	n.d.	2,20
dibenzo[ah]antracen	5	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
chrysen	5	3	60.00	0	0.00	2,02	1,00	5,00	n.d.	5,00
indeno[1,2,3-cd]pyren	5	0	0.00	0	0.00	0,00	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

2.15. Genetická modifikace u výrobků ze sóji a kukuřice

SZPI provedla analýzy za účelem stanovení přítomnosti genetické modifikace sóji a výrobků ze sóji a kukuřice, včetně jejich specifikace. Kvalitativní a kvantitativní stanovení modifikované DNA bylo hodnoceno dle platného právního řádu ČR. Ze 100 odebraných vzorků byla přítomnost modifikované DNA prokázána u 14 vzorků, nicméně následnou kvantifikací nebylo prokázáno překročení stanoveného limitu nutného pro označování geneticky modifikované potraviny.

Tabulka 57: Stanovení specifické DNA v sojových a kukuřičných výrobcích

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
specifická DNA(CaMV 35 S, NOS)	99	14	14.14	0	0.00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
specifická DNA(Bt-176)	2	2	100.00	0	0.00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
specifická DNA(RR-sója)-kvant	11	0	0.00	0	0.00	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
specifická DNA(kukuřice Bt-11)	1	1	100.00	0	0.00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
specifická DNA(kukuřice MON810)	2	0	0.00	0	0.00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
specifická DNA(kukuřice Bt-176)- kvant	2	0	0.00	0	0.00	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
specifická DNA(kukuřice Bt-11)- kvant	1	1	100.00	0	0.00	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
Specifická DNA (CaMV 35S)	1	0	0.00	0	0.00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2.16. Dioxiny

Dle doporučení EK 2004/705/EC byly v roce 2006 monitorovány základní hodnoty dioxinů v ovoci a zelenině, obilovinách a rostlinných olejích. Celkem bylo analyzováno 12 vzorků. Pozitivní nález polychlorovaných dibenzo-p-dioxinů (PCDD) a polychlorovaných dibenzofuranů (PCDF) byl zaznamenán u všech vzorků.

Rostlinné oleje limitu uvedenému v Nařízení Komise 2001/2375/EC vyhověly. V případě vzorků ovoce, zeleniny a obilnin se jednalo o monitorování koncentrací PCDD/PCDF. Pro dané komodity není v současné době právním předpisem limit stanoven.

Tabulka 58: Výsledky analýzy dioxinů, furanů a PCB typu dioxinů v rostlinných olejích (ng.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
suma PCDD/F	4	4	100.00	0	0.00	0,178	0,135	0,340	0,100	0,340
suma PCB (jako TEQ)	2	2	100.00	0	0.00	0,032	0,032	0,042	0,021	0,042

Tabulka 59: Výsledky analýzy dioxinů, furanů a PCB typu dioxinů v ovoci (ng.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
suma PCDD/F	3	3	100.00	0	0.00	0,007	0,008	0,009	0,006	0,009
suma PCB (jako TEQ)	1	1	100.00	0	0.00	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004

Tabulka 60: Výsledky analýzy dioxinů, furanů a PCB typu dioxinů v obilninách (ng.kg⁻¹)

Analyt	n	pozit	% pozit	N+	%N+	průměr	medián	90% kv.	min	max
suma PCDD/F	2	2	100.00	0	0.00	0,03	0,03	0,04	0,01	0,04
suma PCB (jako TEQ)	1	1	100.00	0	0.00	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002

3. Závěr

Nařízení Komise č. 1881/2006 zrušující původní Nařízení Komise 466/2001, kterým se stanoví maximální limity kontaminujících látek v článku 9 stanoví členským státům povinnost provádět monitoring řady kontaminujících látek a každoročně Komisi předkládat výsledky provedených šetření. Ze strany Komise jsou požadovány údaje o zjištěném množství dusičnanů v zelenině, dále o úrovni kontaminace ochratoxinem A, deoxinivalenolem, zearalenonem, fumonisiny B₁ a B₂, T-2 a HT-2 toxinem. Dalšími kontaminanty, jejichž pravidelné sledování je požadováno Komisí jsou aflatoxiny, dioxiny, PCB s dioxinovým efektem, jiných PCB než s dioxinovým efektem (doporučení Komise 2006/794/ES) a polyaromatické uhlovodíky (2005/108/ES).

Nelze opomenout rovněž návrh doporučení Komise týkající se monitorování úrovně furanu v potravinách, doporučení EK týkající se monitorování úrovně akrylamidu v potravinách, které výrazně rozšiřuje spektrum sledovaných komodit, rozhodnutí Komise týkající se sledování nepovolených barviv v koření (rozhodnutí Komise č. 2005/402/EC týkající se opatření vztahující se na chilli a výrobky z chilli). Z výše uvedeného je patrné, že záběr sledovaných kontaminantů se stále rozšiřuje. Z tohoto pohledu je příznivé, že SZPI v současné době již většinu výše uvedených kontaminujících látek v rámci monitoringu CL sleduje. Rovněž se podařilo navýšit počet vzorků na stanovení reziduí pesticidů v potravinách a zároveň rozšířit spektrum sledovaných účinných látek, což byl jeden z požadavků vyplývajících ze závěrů kontrolní mise DG SANCO 7628/2005 zaměřené na kontrolu reziduí pesticidů v potravinách rostlinného původu.

Záměrem SZPI pro rok 2007 bude zavedení analytických metod pro stanovení T-2 a HT-2 toxinu a furanu, tak aby byly monitoringem pokryty všechny kontaminanty uvedené v Nařízení Komise č. 1881/2006 článku 9.

4. Přílohy

Tabulka 61: Celkový přehled sledovaných komodit a analytů v rámci plánované kontroly cizorodých látek v roce 2006

Komodita/analyt	celkový počet analyzovaných vzorků	bez nálezu	s pozitivním nálezem	s nadlimitním nálezem	kontaminant/ účinná látka	koncentrace kontaminant/reziduum	hygienický limit	země původu
Chemické prvky								
brambory	20	1	19	0				
mrkev	20	0	20	0				
rýže	28	0	28	0				
mák	39	0	39	0				
výrobky z O + Z v plechových obalech	24	6	18	0				
mlýnské obilné výrobky	6	0	6	0				
obilniny	12	2	10	0				
celkem	149	9	140	0				
Polyaromatické uhlovodíky								
sušené ovoce	17	7	10	0				
uzené masné a rybí výrobky	20	18	2	0				
mlýnské obilné výrobky	4	2	2	0				
doplňky stravy	5	2	3	0				
olej	44	32	11	1	benzo[a]pyren	9,0 µg/kg	2,0 µg/kg	ČR
dětská výživa	28	17	11	0				
celkem	118	78	39	1				
Aflatoxiny								
koření	29	14	15	0				
sušené ovoce	16	16	0	0				
suché skořápkové plody	30	24	6	0				
obilniny	5	5	0	0				
obilné výrobky	42	42	0	0				
dětská výživa obilná	11	9	2	0				
celkem	133	110	23	0				
Aflatoxin M1								
mléčná výživa	15	15	0	0				
Deoxinivalenol								
kukuřice	10	1	9	0				
dětská výživa obilná	13	11	2	0				
obilné výrobky	39	20	19	0				
obilniny	13	6	7	0				
celkem	75	38	37	0				
Ochratoxin A								
sušené ovoce	17	7	9	1	ochratoxin A	105,3 µg/kg	10,0 µg/kg	Irán
obilniny	3	3	0	0				
koření	22	9	13	0				
káva	9	6	2	1	ochratoxin A	34,8 µg/kg	10,0 µg/kg	ČR
mlýnské obilné výrobky	32	28	4	0				
dětská obilná výživa	10	10	0	0				
víno	4	2	2	0				
celkem	97	65	30	2				
Patulin								
dětská výživa na bázi ovoce	39	35	4	0				
jablečná šťáva	21	13	8	0				
celkem	60	48	12	0				
Zearalenon								
dětská obilná výživa	9	9	0	0				
kukuřice	3	3	0	0				

Komodita/analyt	celkový počet analyzovaných vzorků	bez nálezu	s pozitivním nálezem	s nadlimitním nálezem	kontaminant/ účinná látka	koncentrace kontaminant/reziduum	hygienický limit	země původu
obiloviny	10	8	2	0				
obilné+kukuřičné výrobky	24	20	4	0				
celkem	46	40	6	0				
Fumonisin FB₁ +FB₂								
kukuřice + kukuřičné výrobky	16	12	4	0				
Sudan + nepovolená barviva								
koření (chilli, kari, kurkuma)	54	54	0	0				
panenský palmový olej	4	4	0	0				
celkem	58	58	0	0				
Semikarbazid								
dětská výživa na bázi ovoce a zeleniny	15	14	1	0				
Aromatické uhlovodíky								
nealko nápoje - balené vody	21	21	0	0				
Biogenní aminy								
ryby+rybí výrobky	10	7	3	0				
N-nitrosaminy								
pivo	14	5	9	0				
Metanol								
lihoviny	76	0	73	3	metanol	13467mg/l a.a. 12553 mg/l a.a. 11830 mg/l a.a.	10000 mg/l a.a.	ČR
Ethylkarbamát	72	5	58	9	ethylkarbamát	1,39 mg/l 1,03 mg/l 4,66 mg/l 6,37 mg/l 1,93 mg/l 1,11 mg/l 0,60 mg/l 2,90 mg/l 2,70 mg/l	0,4 mg/l	ČR
3-MCPD								
ochucovadla, sójové omáčky	21	10	11	0				
PCDD/F								
ovoce	3	0	3	0				
zelenina	3	0	3	0				
obilniny	2	0	2	0				
rostlinné oleje	4	0	4	0				
celkem	12	0	12	0				
Bisfenol								
masné konzervy	4	4	0	0				
rybí konzervy	10	0	10	0				
celkem	14	4	10	0				
Akrylamid								
káva	5	0	5	0				
crakerové pečivo	10	1	9	0				
chléb	4	4	0	0				
obilné výrobky	1	0	1	0				
bramborové lupínky	5	0	5	0				
celkem	25	5	20	0				
Specifická DNA (CaMV 35 S, NOS)								
sója a kukuřičné výrobky	100	86	14	0				
Dusičnany								
ředkev, ředkvičky	20	0	20	0				
salát (hlávkový+ledový)	13	0	13	0				

Komodita/analyt	celkový počet analyzovaných vzorků	bez nálezů	s pozitivním nálezem	s nadlimitním nálezem	kontaminant/ účinná látka	koncentrace kontaminant/reziduum	hygienický limit	země původu
brukev	10	1	9	0				
petržel	7	1	6	0				
brambory	10	0	10	0				
špenát	4	0	4	0				
červená řepa	10	0	10	0				
celer	11	1	10	0				
pastinák	2	1	1	0				
dětská výživa	10	0	10	0				
celkem	97	4	93	0				
CELKEM	1244	634	595	15				

Tabulka 62: Rezidua pesticidů v rámci plánované kontroly cizorodých látek v roce 2006

Komodita/analyt	celkový počet analyzovaných vzorků	bez nálezu	s pozitivním nálezem	s nadlimitním nálezem	účinná látka	koncentrace rezidua	MRL	země původu
Pesticidy								
brokolice	13	12	1	0				
celer	16	14	2	0				
cibule	11	11	0	0				
cuketa	1	1	0	0				
fazolové lusky	10	9	1	0				
hrášek	17	14	3	0				
květák	20	20	0	0				
lilek	23	12	11	0				
meloun	1	1	0	0				
mrkev	40	33	6	1	ethion	0,39 mg/kg	0,1 mg/kg	Francie
okurky nakladačky	1	0	1	0				
okurky salátové	48	26	22	0				
paprika	58	42	15	1	dicofol	0,21 mg/kg	0,02 mg/kg	Maroko
pastinák	6	5	1	0				
petržel	8	5	3	0				
pór	14	11	3	0				
rajčata	50	26	24	0				
ředkev, ředkvičky	10	9	1	0				
salát	33	19	14	0				
špenát	20	18	1	1	procymidon	0,35 mg/kg	0,02 mg/kg	Německo
zelí hlávkové	11	10	1	0				
zelí pekinské	13	12	1	0				
Zelenina celkem	424	310	111	3				
ČR	108	89	19	0				
EU	297	208	87	2				
dovoz	19	13	5	1				
ananas	7	5	2	0				
avokádo	1	1	0	0				
banány	35	12	23	0				
broskve	18	11	7	0				
citrony	9	0	9	0				
grapefruit	13	3	10	0				
hrozny stolní	37	16	21	0				
hrušky	28	19	9	0				
jablka	53	31	22	0				
jahody	24	10	14	0				
kakichurma	1	1	0	0				
kiwi	9	9	0	0				
mandarinky	22	6	16	0				
mango	4	2	2	0				
meruňky	11	7	4	0				
nektarinky	16	6	10	0				
pomeranče	22	4	18	0				
švestky	14	7	7	0				
Ovoce celkem	324	150	174	0				
ČR	38	23	15	0				

Komodita/analyt	celkový počet analyzovaných vzorků	bez nálezu	s pozitivním nálezem	s nadlimitním nálezem	účinná látka	koncentrace rezidua	MRL	země původu
EU	190	83	107	0				
dovoz	96	44	52	0				
brambory	29	28	1	0				
mouka	12	10	2	0				
džus pomerančový	12	10	2	0				
oves	10	10	0	0				
pšenice	23	23	0	0				
žito	12	12	0	0				
rýže	22	21	1	0				
dětská výživa obilná	28	27	1	0				
dětská výživa na bázi ovoce a zeleniny	24	22	2	0				
dětská výživa mléčná	19	16	3	0				
balené vody	7	7	0	0				
obilné výrobky	6	6	0	0				
Ostatní komodity celkem	204	192	12	0				
ČR	124	115	9	0				
EU	55	52	3	0				
dovoz	10	10	0	0				
země původu neuvedena	15	15	0	0				
Bromidy								
káva	6	2	4	0				
kakao	7	5	2	0				
koření	9	5	4	0				
čaj	7	4	3	0				
brambory	2	2	0	0				
celer	2	2	0	0				
salát ledový	1	1	0	0				
pastinák	1	1	0	0				
pažitka	1	1	0	0				
petržel	1	1	0	0				
rýže	7	7	0	0				
suché skořápkové plody	6	6	0	0				
Celkem	50	37	13	0				
ČR	17	11	6	0				
EU	21	16	5	0				
dovoz	12	10	2	0				
Chlormequat								
hrušky	9	9	0	0				
mrkev	9	9	0	0				
paprika	9	9	0	0				
broskve	1	1	0	0				
obilniny	8	8	0	0				
Celkem	36	36	0	0				
ČR	11	11	0	0				

Komodita/analyt	celkový počet analyzovaných vzorků	bez nálezů	s pozitivním nálezem	s nadlimitním nálezem	účinná látka	koncentrace rezidua	MRL	země původu
EU	15	15	0	0				
dovoz	8	8	0	0				
země původu neuvedena	2	2	0	0				
Bioprodukty								
obiloviny	5	5	0	0				
zelenina	9	7	2	0				
luštěniny	1	1	0	0				
ryže	1	1	0	0				
koření	1	1	0	0				
čaj	2	1	1	0				
obilné výrobky	3	3	0	0				
mléko	1	0	1	0				
Celkem	23	19	4	0				
ČR	18	14	4	0				
EU	3	3	0	0				
dovoz	1	1	0	0				
země původu neuvedena	1	1	0	0				
Chlorované pesticidy								
mléko	10	7	3	0				
máslo	12	0	12	0				
smetana	1	1	0	0				
dětská mléčná výživa	16	13	3	0				
Celkem	39	21	18	0				
ČR	32	14	18	0				
EU	5	5	0	0				
dovoz	2	2	0	0				
CELKEM	1100	765	332	3				
ČR	348	277	71	0				
EU	586	382	202	2				
dovoz	148	88	59	1				
země původu neuvedena	18	18	0	0				